

Καλαρρύτες

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΣΤΙΣ" ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1992 * ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 38 * ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 Δ/ΝΣΗ: ΛΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗ 3 Τ.Κ. 453 33 — ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 1992

Καινούργιος χρόνος, γεμάτος ελπίδες, όνειρα, δώρα, χαρές, ευχές!

Το 1992 ξανοίγεται μπροστά μας με μήνες, με εβδομάδες, με ημέρες, με ώρες με ανεπανάληπτες στιγμές για κάτι ωραίο και μεγάλο για τον κόσμο, την πατρίδα μας, το αρχοντοχώρι μας Καλαρρύτες, για τους συνανθρώπους μας, τα μέλη της φιλίας μας, και για μας τους ίδιους.

Για να γίνουν η αισιοδοξία, τα όνειρα, οι ελπίδες πραγματικότητα χρειάζονται σοβαρές υπεύθυνες αποφάσεις και μόχθο, κόπο, δουλειά. Με λόγια «κάτω από τον πλάτανο», όπως σωστά παρατηρεί ο λαός μας, έργα δεν γίνονται.

Στα σχέδιά μας προβάλλουν πάντοτε εμπόδια, προβλήματα, αντιξοότητες αναποδιές. Αν οι αποφάσεις μας είναι ανίσχυρες, αναιμικές, καχεκτικές, χάρτινες, τότε γκρεμίζονται μπροστά στην πρώτη αντιξοότητα. Και έτσι μένουμε πάντα στα ίδια και τα ίδια, «στάσιμα ύδατα» που μολύνουν. Και μετά μας φτάνει οι πάντες και τα πάντα!

Δεν φτάνουν τα όνειρα μόνο για ένα ελπιδοφόρο 1992, ούτε μόνο η αισιοδοξία, ακόμη ούτε

μόνο ο μόχθος. Αυτά είναι απαραίτητες προϋποθέσεις απαιτείται και πίστις στον Θεό και τον εαυτό μας. Χωρίς Πίστιν μεγάλα θετικά έργα δεν γίνονται. Αυτή είναι η πραγματικότητα που απο-

δοξίας, αφοσίωση. Και κάτι παραπάνω όχι λόγια, αλλά ψυχικό ζωντανό γεγονός που μας δυναμώνει, μας κατευθύνει, μας ολοκληρώνει και μας αξιοποιεί. Έγινε η αρχή με γιορτές, με φαγοπότια, με μουσικές με εκδηλώσεις που παραμερίζουν τη ρουτίνα και το σπουδαιότερο με εκκλησιασμό, με θεία μετάληψη, με ανοιχτή καρδιά διάπλατα στο Χριστό.

Έρχεται το ερώτημα από ποιούς έγινε αυτή η αρχή; Απάντηση ας δώσει ο καθένας σας. Εμείς ένα θα πούμε ότι μπαίνουμε από σήμερα 1 Ιανουαρίου 1992 σε νέους ρυθμούς ζωής, σωστής ζωής, ζωής στη συχνότητα της ψυχικής αρχοντιάς και της αρετής.

Χαρούμενα, σταθερά και δυναμικά θα πορευθούμε τον ανηφορικό δρόμο της προκοπής, της επιτυχίας και της ευτυχίας. Ίσως σκοντάψουμε, ίσως πέσουμε με την Πίστιν θα σηκωθούμε και θα συνεχίσουμε για να φτάσουμε στην επιτυχία.

Ξεκινούμε κεφάλτοι, χαρούμενοι, γελαστοί με Πίστιν και όλα θα πάνε καλά.

Καλή χρονιά!

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

«Τα κάλαντα» του Ν. Λύτρα («Ελληνες ζωγράφοι», εκδ. Μέλισσα)

δειξή της έχει και στον πιο δύσπιστο την καθημερινή πράξη, τόσο στα συλλογικά, τα κοινωνικά έργα, όσο και τα ατομικά, τα προσωπικά.

Τι είναι πίστις; (από το ρήμα πείθω) Πειθώ, εμπιστοσύνη, εμμονή στις αρχές της Ορθο-

Εμείς και ο τόπος μας

ΑΝΤΙΚΡΥ ΣΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ ΜΑΣ

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ (τ. Ανκειάρχης)

Χωρίσαμε στο σταυροδρόμι του Αγγέλη και της θείας Αθανασίας του Γκοργκόλη. Στάθηκαν για λίγο. Βλέπω το δρόμο για την Τσόρα πατημένο από ζωντανά κι από συμπατριώτες και ξεθάβω. Βουλήθηκα να ανέβω μέχρι την Τσόρα. Ψυχή στο δρόμο. Στον μπάρεμα Βαγγέλη του Μόκα και του Ζώγκου τσόνια και στραγαλιανά πετούσαν στα δέντρα και στους θάμνους τρυποφράχτες. Στο ρέμα οι σουσουράδες κι ένας κότσυφας δρόσιζαν το λαρύγγι τους. Ήταν μια πετούμενη χαρά που παραμέριζε το βραχνά της μοναξιάς.

Στη βρύση της Τσόρας το νερό τραγουδούσε το τραγούδι του ρυακιού. Ένα πλήθος δυνάμεις της φύσης ήρεμες, γαλήνιες, απαλές λες και δεν έχουν άλλο προορισμό παρά την ψυχική ανάταση της ψυχής των λίγων περαστικών και την τόνωση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας!

Η αμόλευτη παρουσία της φύσης σε αιχμαλωτίζει, ένας ρωμαντισμός απορρέει από την ταπεινή ομορφιά και σκοπεύει στην ανθρωπιά του ανθρώπου, αρκεί να ασχοληθεί υπερβατικά μαζί της.

Αυτή η λεπτομέρεια, που πράγματι με συγκίνησε, δεν μπόρεσε να θρυμματιστεί μέσα στην έξαρση της πελώρια ομορφιάς που μου αποκάλυψαν αντίκρυ οι ομορφιές των χιονισμένων βουνών της Πίνδου μας.

Η Κακαρδίτσα, ο Πρέσος, τα Αθαμανικά (τα γνωστά Τζουμέρκα) κατάσπρα θύμιζαν σεβάσιμους γέροντες τσελιγκάδες με τις βαριές τους κάλπες χιονισμένες στηριγμένους στις περφηφάνες γκλίτσες τους και με συλλογή να κουβεντιάζουν νοημασμένα για το βίος και τα προβλήματα τους χωρίς ψευτιές και προσποιήσεις!!

Τα πάντα που στον τόπο μας έχουν καταντήσει θέματα «κρανής» π.χ. «το τραγούδι», «ο διάλογος», «η αξιοπρέπεια»... εδώ πάνω ο περφηφάνος και αγνώστος στους πολλούς κόσμος της ορεινής υπαίθρου είναι θέα μοναδικής ομορφιάς, πραγματικής ανάτασης ψυχής, στιγμών που μπορείς να δεις την όμορφη όψη της ζωής κατάματα.

Εδώ νοιώθεις άνθρωπος, όχι ανθρωποειδές είδος, χωρίς ηθικό έρεισμα, χωρίς ψυχή, χωρίς αισθήματα.

Ζείς στην αλήθεια, η φύση ποτέ δεν λείπει ψέμματα!

Τα μάτια χαίρονται αχόρταγα τη χειμωνιάτικη ορεινή μεγαλοπρέπεια στη λιτή της όψη, τα αυτιά ευφράνουνται το τραγούδι του ρυακιού, το πρόσωπο το απύχ χάδι του βουνίσσιου αγέρα, η καρδιά το μεγαλείο του θεού σ' όλη του την γνήσια ομορφιά που δε μόλεψε ο «πολιτισμός» μας.

Δεν επιθυμώ να μεγενθύνω υποκειμενικά βιώματα. Κάθε άλλο. Νομίζω ότι από την ευφροσύνη του δωρεικού ορεινού κόσμου της Πίνδου μας προσφέρω σκόρπιες πινελιές που ίσως κατέχουν το μυστικό να δώσουν στοιχεία να ζήσει ο καθένας τις πραγματικές διαστάσεις των βιωμάτων αυτής της εποπτείας.

Στον καιρό μας ανάμεσα στους αστούς και την ορεινή υπαίθρο χώρα ορθώνονται ή καλύτερα από ανεπαρκεία δική μας, όλων μας, ορθώσαμε ακατάλυτα τείχη.

Τόση είναι η σύγχυση του καιρού μας στην κοινή συνείδηση που δεν έχει καν τεθεί θέμα, πρόβλημα από τους ειδήμονες ότι ίσως υπάρχει ορεινή υπαίθρος χώρα!

Καιρός να καταφορίσω πάλι για το χωριό. Απέναντι η χιονισμένη Πουλάνα, το ξακκλήσι του Αγ. Γιώργη ο λόφος των νυφάδων και ψηλά οι κορυφές των Αγίων Αποστόλων στέλνουν μηνύματα γνήσιου χαριτισμού στο καταχέμινο και σε στεριώνουν.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Γεννάρης μήνας στο χιονισμένο κεφαλοχώρι μας Καλαρρύτες λίγοι ντόπιοι, πολλή ησυχία, μοναδικές στιγμές για αυτοσυγκέντρωση. Όλα κάτασπρα, χιονισμένα, αγκαλιασμένα από μία πελώρια καθάρια γαλάζια αγκαλιά. Η φύση στην «καλή της ώρα». Χαρά θεού!

Συναπνάντησα στο χιονισμένο γκαλντερίμι γείτονα φίλο καταμεσημερο με ήλιο με δόντια. Μετά το καλημέρισμα παραμερίσαμε να περάσει ο αγωγιάντης με τα φορτωμένα με καυσόξυλα μουλάρια του, γιατί ο πατημένος από τους περαστικούς δρόμους βόλευε τα ζωντανά, στο απάτητο χιόνι βούλιαζαν.

Η κουβέντα στους χώρους της μοναξιάς είναι βάλασμο, η ομιλία διατηρεί μέσα της μια διαφορετική αμεσότητα ακόμη και στις παρενθέσεις της σιωπής της σκέψης. Διψάς για ακούσματα, όχι τόσο για να σκοτώσει την ώρα, ούτε τόσο για να ικανοποιήσεις τυχόν περιέργειες, αλλά για να διώξεις το αβάσταχτο φάσμα της μοναξιάς. Τον άφησα το γείτονα να ομιλεί ακατάπαυστα, τον πρόσεχα με πραγματικό ενδιαφέρον, πράγμα που έβλεπε και ζούσε ευχάριστα. Έτσι από τη μία κουβέντα «μά και το έφερε η κουβέντα» δρασκέλιζε στην άλλη. Κι όλα αυτά όχι στο βρόντο, αλλά με ουσιαστικό συμπέρασμα: «Ο άνθρωπος της εποχής μας έχει χάσει την άμεση ζωή με τη φύση και την αξιοπρέπεια». Συμφώνησα μαζί του προσθέτοντας: «όχι μόνο αυτά αλλά και άλλα...».

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Π. Β. ΠΑΣΧΟΥ

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, για τον οποίον ο άγιος Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός είπε, πως είναι «ο σπουδαιότερος των ανθρώπων του αιώνος του», δεν έχει ανάγκη από λόγους πανηγυρικούς και τυπικές εβδόσεις απ' τον άνθρωπο της εποχής μας, που δουλεύει σε χλιομετριμένες συμβατικές. Η μνήμη του δεν πρέπει να μας παρασέρνει στα συνήθιστα εγκώμια, που δεν ωφελούν, ούτε οικοδομούν τον άνθρωπο με τα περίτεχνα κεντήματα των αινιών του, που τον αινούν. Θα 'ταν ίσως πολύ καλύτερο, η μνήμη του να μας δώσει αφορμή να γνωρίσουμε από πιά κοντά την αγία μορφή του και να σκύψουμε — αυτό είναι το σημαντικότερο απ' όλα — στα αγία βιβλία της ζωής του και των συγγεγραμμένων του, για να πλουτίσουμε τη ζωή μας με την ένθετη σοφία του και τα ορθόδοξα βιώματά του. Γιατί, όσο σκοτεινό και ολισθηρό είναι «ο λόγων έδαφος», τόσο καθαρή και λαμπρή μας δείχνεται η Αλήθεια, ο Θεός ο ίδιος, μέσα στη «πράχυνση» στόματος του Λόγου», απ' το βίο και την διδασκαλία των αγίων Πατέρων.

Ο Μέγας Βασίλειος γεννήθηκε στην Καισάρεια, της Καππαδοκίας, γύρω στα 330, από γονείς πλούσιους και ευπαιδευτούς. Γονείς του, ο ρήτωρ Βασίλειος —πολλά παιδιά τότε συνήθιζαν να παίρνουν τ' όνομα του πατέρα τους— και η σεμνή Εμμέλεια. Οι ρίζες του οικογενειακού του δέντρου ήταν θαμμένες από μία χριστιανική παράδοση πλούσια, μία παράδοση αγίων και μαρτύρων. Την ίδια παράδοση θα συνεχίσει κι ο Μ. Βασίλειος με τ' αδελφία του, όταν θα το ζητήσει ο Θεός κ' η Εκκλησία του: η μητέρα του Εμμέλεια θα μονάσει, καθώς κ' η αδελφή του Μακρίνα. Το ίδιο κι ο Ναυκράτιος, που θα πεθάνει πρόωγα. Ο Γρηγόριος κι ο Πέτρος, που μονάζουν, θα επιστρατευτούν απ' την Εκκλησία ο πρώτος για να γίνει Επίσκοπος Νύσσης κι ο δεύτερος Σεβαστείας.

Από τα μικρά του χρόνια ο Μ. Βασίλειος, φαίνεται πως είχε καχεκτική κρόση και πολύ εύθραυστη υγεία, γιατί κινδύνεψε αρκετές φορές. Ωστόσο, αυτό δεν μπόρεσε να τον εμποδίσει απ' το να ταξιδεύει, ύστερ' απ' την Καισάρεια, στις φημισμένες σχολές της Κωνσταντινουπόλεως και των Αθηνών, για να σπουδάσει. Είχε πολύ μεγάλη δίψα για μάθηση. Στην Κωνσταντινούπολη γνώρισε και μαθήτευσε στον περιβόητο Λιβάνιο, όπου αργότερα θα μαθητεύσει κι' ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Στην Αθήνα, παρ' όλη την παρακμή των γραμμάτων την εποχή εκείνη, έμεινε γύρω στα τέσσερα χρόνια, τρυφώντας σαν τη μέλισσα το γλυκό μέλι μονάχα, απ' τα ποιημάτων άνθη, της ελληνικής φιλοσοφίας κ' επιστήμης. Ο άγιος Γρηγόριος μας λέει, στον Επιστάφιο που έκαμε στο Μέγα Βασίλειο, πως εκτός απ' τη φιλοσοφία και τη ρητορική σπούδαζε στην Αθήνα και επιστήμες άλλες, όπως αστρονομία, μαθηματικά και ιατρική.

Το περιβάλλον των νέων που σπουδάζαν τότε στην Αθήνα εξαντλούσε τα ενδιαφέροντά του στην εύκολη διασκέδαση, στη διαφθορά και στην ακαλασία. Ο αδελμάντης χαρακτήρας του πονούσε για το κατόντημα των φοιτητών, αλλά στην ηθική ζωή της παρυδρομίας τους δεν μπορούσαν ν' ακούσουν συμβουλές από κανέναν —όπως και πολλοί, από το σημερινό φοιτητικό κόσμο, που σπαταλούν τις περιουσίες των φτωχών γονέων τους, σε σκοπούς ξένους προς τις πραγματικές σπουδές τους. Και θα 'φυνε ασφαλώς ο Μέγας Βασίλειος χωρίς απ' την Αθήνα, αν δεν τύχαινε να γνωρίσει ένα συμπατριώτη και συμπατριώτη του, τον άγιο Γρηγόριο το Ναζιανζηνό, με τον οποίο συνδέθηκε με αδελφική αληθινή φιλία. Αργότερα, όταν πέθανε ο Βασίλειος, ο Γρηγόριος θα γράφει στον Επιστάφιο του γι' αυτή τη χρυσή φιλία, και τα χρόνια που σπουδάζαν μαζί στην Αθήνα: «δεν έξερα παρά μονάχα δύο δρόμους: εκείνον που μας οδηγούσε στη σχολή, κ' εκείνον που μας έφερνε στην εκκλησία...». Ήμασταν μια ψυχή, σε δύο σώματα. Και στην πρόδοό μας δεν ζηλεύαμε ο ένας τον άλλον. Ο ένας έδινε πάντα την πρώτη θέση στον άλλο. Κ' είχαμε για κοινό σκοπό την αρετή». Εδώ στην Αθήνα γνώρισαν και τον περίγλυπο Ιουλιανό τον Παραβάτη, που αργότερα θα γίνει Αυτοκράτωρ και δώκτης των χριστιανών.

Εγκαταλείποντας την Αθήνα, επιστρέφει στην Καισάρεια, όπου διδάσκει με επιτυχία τη ρητορική. Όμως παρ' όλες τις επιτυχίες, η τέχνη αυτή δεν τον ικανοποιούσε εσωτερικά. «Κατάλαβα, πως όλη εκείνη η εξέλιξη που τον χαμογέλει, δεν ήταν παρά λάσπη και καπνός. Τι λοιπόν; Θα έμεινε ένας πραγματευτής λέξεων, ένας ταχυδατυλιστής φράσεων; Αυτή η ωραία ψυχή, αυτή η αστραφερή διάνοια, αυτή η ευαίσθητη και θεοπάθια καρδιά, θα υποδουλωνόταν σε χωματίνες επιδιώξεις;» (Β. Πέντζας, «Κιόβροχ», τ. Α' σελ. 10). Κι αποφασιάζει ν' ασπαστεί το μοναχικό βίο με τα ουράνια ιδανικά. Ταξιδεύει στα μεγάλα κέντρα του μοναχισμού (Αίγυπτο, Παλαιστίνη, Συρία, Μεσοποταμία), για να γνωρίσει τους τρόπους της μοναχικής πολιτείας. Γυρνώντας πάλι στην Καισάρεια, αποτραβιέται σ' έναν έρημο τόπο του Πόντου, όπου έγινε μοναχός κι ασκήθηκε σκληρά πέντε ολόκληρα χρόνια. Εκεί στην έρημο, μακριά απ' τις φωνές και

απ' τον Καισαρείας Ευσέβιο, τον οποίον σε λίγο θα διαδεχθεί στο θρόνο.

Ο, τι να πει και να γράψει κανείς για τους αγώνες του Μεγάλου Βασιλείου με τους εχθρούς της Εκκλησίας, τους αιρετικούς —ιδιαίτερα τους οπαδούς του Αρειανισμού— δεν θα μπορούσε να ξεγραφίσει το βάρος, την τόλμη, το ζήλο, την αυτοθυσία, την αδαμνική και ακατανίκητη αγωνιστικότητα του. Έμεινε παρομοιάσει η απάντησή του έδωκε στον Έπαρχο Μόδεστο, όταν εκείνος, κατ' εντολή του Ουάλεντος, επέλεξε τον άγιο να υποχωρήσει στα δογματικά, για να ησυχάσει τάχατες η Εκκλησία. Στη θαρραλέα και κορπερήν άρνηση του Αγίου ο Μόδεστος ταράχτηκε και του λέγει, πως κανείς επίσκοπος δεν του μίλησε ποτέ έτσι. Τότε ο Άγιος του απαντά: «Γιατί δεν βρήκες, φαίνεται, στο δρόμο σου αληθινό επίσκοπο!» (Να μια απάντηση, που πρέπει να διδάσκει πολλά πάντοτε τους ποιμένες της Εκκλησίας μας). Ο Μόδεστος, βέβαια, δεν υποχωρεί. Δοκιμάζει με τις απειλές των μαρτυρών να λυγίσει τον Άγιο, που απτόητος, του απαντά μ' αυτά τα λόγια: «Πόρ και έξωρος και θήρες και οι τας σάρκας τέκνοντες όντες, τρυφή μάλλον ημίν είναι η κατάπληξις. Προς τούτο ύβριζε, ποίει παν ό,τι σόν αν η βουλομένη σοι, της εξουσίας απόλυτα. Ακουέτω τούτο και Βασίλειος, ως ημάς γε ουχ αιρήσεις, ουδέ πείσεις συνθέσθαι τη ασέβεια και απειλής χαλεπώτερα». Το ίδιος θάρρος έδειξε και προς τον ίδιο τον αυτοκράτορα, που κινήθηκε μετρός στη φλογερή πίστη και στην ορθόδοξη του Μεγάλου Βασιλείου.

Ο Μέγας Βασίλειος δεν έβλεπε μόνο τις πνευματικές ανάγκες του ποιμνίου του. Η φτωχολογιά ήταν η πρώτη και η παντοειής φροντίδα του. Η καρδιά του πονούσε στον πόνο των φτωχών, του αργάστου, του ορφανού, της χήρας, των νεογόνων, των αποκλήρων. Αυτός ο πόνος του για την πάσχουσα φτωχολογιά, έδωκε την περιφώνηση «Βασιλειάδα», όπου εύρισκε κανείς πλούσια την αγάπη και τη φιλανθρωπία, μέσα σε πτωχοκομεία, νοσηλευτήρια, ξενώνες, γηροκομεία, ορφανοτροφεία, κι ό,τι άλλο χρειάζεται για ν' ανακουφισθεί ο πόνος των ανθρώπων.

Όμως, πριν ακόμα κλείσει τα πενήντα του χρόνια, ο Κύριος τον κάλεσε κοντά του. Αρρωστος βαριά ο Άγιος, ετοιμάζεται για το ταξίδι, που θα τον φέρει κοντά στον μεγάλο Ποιημένο. Κι ο κόσμος που μαζεύεται γύρω απ' την Επισκοπή, να μην πάει να φεί, ούτε να εργαστεί, μήτε να κοιμηθεί, για να παρακολουθεί με αγωνία την αρρώστια του μεγάλου και στοργικού πατέρα. Αγωνία και προσέχηση, συνέχεια, οι πάντες. Η λειτουργία του όμως στη γη τελείωσε, και κλείνονταν τα μάτια του σώματος, αφήνεται αυτή την λειτουργία της φράσης να ξεφύγει από τ' αγκασμένα χείλη

του: «Πάτερ, εις χειράς Σου παραθήσονται πνεύμα μου!». Ήταν τότε η θλίψη του λαού και τόσο γενικό το πένθος και η συροή πλήθους στην κηδεία του, που —όπως αναφέρει ο άγιος Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός— πολλοί άνθρωποι πέθαναν «εκ της του ωθισμού βίας και συγκλονίσεως!». Έτσι, με τα δάκρυα όλων των λογικών πρόβατων, που με τόσο στοργή εποίμανε, ο Μέγας Βασίλειος έφυγε την 1η Ιανουαρίου του 379, για την άνω Ιερουσαλήμ.

Ο Μέγας Βασίλειος είναι ένας τύπος ολοκληρωμένου ανθρώπου, με ύψος θεωρίας και με θαυμαστή κατόρθωση πράξεως. Είναι «ο εκκλησιαστικός ρήτορας, ο δογματικός και πολεμικός θεολόγος, ο άφρατος ερμηνευτής της θέας Γραφής, ο μεγάλος παιδαγωγός και διδάσκαλος της ευσεβείας, ο διοργανωτής της εκκλησιαστικής τάξεως και τελετουργίας, ο εκκλησιαστικός ποιμένας και ο κοινωνικός εργάτης» (Μητροπολ. Σεβρίων και Κοζάνης Διονυσίου, Μαρτυρία Ιησού Χριστού, σελ. 215). Ο βίος του είναι ένα πραγματικό θαύμα: το συνταίριασμα πράξεως και θεωρίας, σε βαθμό πρωτοφανή στα χρονικά της Εκκλησίας. Κ' επειδή ο σύγχρονος εκκλησιαστικός κοινωνισμός, ο αμαρειτισμός έχει τονίσει αρκετά το στοιχείο της πράξεως στη ζωή του Μεγάλου Βασιλείου, και επηρεασμένος απ' τη «Βασιλειάδα», παραβλέπει τον θεωρητικό και μυστικό διδάσκαλο, είναι πρόπον να σημειώσουμε λίγες γραμμές σ' αυτή την αδικημένη πλευρά του.

Στη χρυσή σειρά των βιβλίων του Αγίου, βρίσκουμε συχνά να γίνεται λόγος για το κάλλος και την καθαρότητα της ψυχής. «Ψυχής το κάλλος ασφαλώς φρουρήτουν τούτο ζητήσει ο Θεός» —εξωορμίζει αμέσως ο χριστιανικός λόγος απ' τον πλατωνίζοντα. Αλλά της ψυχής το κάλλος το γεννά η καθαρότης, και την καθαρότητα της ψυχής η ησυχία: «ησυχία εντίν αρχή καθαρώσεως της ψυχής». Αυτή η καθαρότης της καρδιάς απ' την αμαρτία του κόσμου, μας επιτρέπει να κατανοήσουμε ορθά και τα δόγματα. «Όταν εύη ο Θεός καθαρά την καρδιάν από πάντων των κοσμικών πραγμάτων και μαθημάτων, τότε ως πτυχίον άγραφον γράφει τα εαυτού δόγματα». Και για ν' αποφύγει κανείς τα «κοσμικά πράγματα και μαθήματα», δεν αρκεί να γίνει αναχωρητής: γιατί, «κόσμος αναχώρησος ου το έξω αυτού γενέσθαι σωματικώς, αλλά της προς το σώμα συμπαθείας την ψυχικήν απορρήξαι». Ν' αφήσει και τον έσχατον κωδάρητην απ' τις φιλάργυρες αναμνήσεις του κόσμου. Έτσι, στον συγγρητικό που μοίρασε την περιουσία του για να γίνει μοναχός, αλλά κράτησε λίγα χρήματα για ώρ' ανάγκης, είπε αυτόν τον φοβερό λόγο: «και τον συγγρητικόν απώλεσας και μοναχόν ουκ εποίησας». Ακόμα, θέλει ν' αποφύγει, όχι απλά τη σαρκική επαφή με τη γυναίκα, αλλά και την συνάντηση από μνήμης ή επιθυμίας. Έμεινε επιγραμματικός ο λόγος του: «και γυναίκα αγνοώ, και παρθένος ουκ ειμί!». Για τον Μέγα Βασίλειο η παρθενία παύει πέρα απ' τη σωματική επαφή με τη γυναίκα: αόρατα είναι η αγιότης και η καθαρότης της ψυχής, που γεννιέται απ' το φόβο του Θεού και την αληθινή ταπεινοφροσύνη της καρδιάς.

Ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης, αναφέρει για το βίο του Μεγάλου Βασιλείου, πως ενώ προσέχονταν μέσα στην ησυχία της προχωρημένης νήτας, «έλλαντες αυτοί φωτός γίνεται: άνωθεν δε τι το φως εκείνο, θεά δόμεναι κατασφαιζόν το όλημα, υπ' ουδένος πράγματος υλικού εξασπόμενον». Εδώ θα σημειχθούν αργότερα οι μυστικοί του ησυχασμού, για ν' αναπτύξουν τη θεωρία για το άωστον φώς. Φυσικά, δεν πρέπει να νοήσει στο φώς αυτό κανείς την ουσία, αλλά την ενέργεια του θεού-αλλώς, σαν άλλος Βαρλαάμ, θα πέσει σε αλσση. Και γνωρίζουμε τι σάλο προκάλεσαν στην Εκκλησία οι ησυχαστικές έριδες του ιδ' αιώνας. Ο Μ. Βασίλειος το ξεκαθαρίζει πολύ ωραία το θέμα αυτό: «αι μεν ενόργειαι του Θεού προς ημάς καταβαίνουσιν, η δε ουσία αυτού μένει ασπρόστιτος». Αυτή η κάθοδος του ακτίστου φωτός στο Μ. Βασίλειο, προϋποθέτει μια μεγάλη πνευματική άσκησις και προπαίδεια. Με τα μάτια του έζησε επιστημονικός γραμματολόγος, δεν διακρίνεται αυτή η άσκησις. Το πολύ να διακρίνει κανείς την ομορφιά και την εξωτερικήν ησυχία του τοπίου, όπου έμειναν ο Μ. Βασίλειος. Όμως, υπάρχουν σημεία στο έργο του, όπου εκφράζονται τα μυστικά βιώματα του Αγίου σφαιρόστα. Όταν μιλεί για τον έρωτα της ευσεβείας, που κυριεύει την ψυχή, προχωρεί μ' αυτά τα λόγια: «Τι του θεού κάλλος θαυμαστά θαυμάζω; Τις έννοιας της του Θεού μεγαλοπρεπειας χαριεστέρη; ποίος πόθος ψυχής ούτω δομής και αφορητός, ως από Θεού εγγινώσκοντες τη από πάσης κακίας κεκαθαυμένη ψυχή και από αληθινής διαθέσεως λεγομένη: «τετραμμένη αγάπης εργάειμι.» (Άσμα Άσμ. β' 5). Αυτή είναι μια μυστήρια κατάσταση για πολλούς. Και δεν γίνεται κι άλλως: γιατί, πως θα καταλάβει κανείς το μυστήριο του ακτίστου φωτός ή της θεώσεως, όταν είναι βουτηγμένος από τα νύχια ως την κορφή στην αμαρτία; Θα νομίζει μάλλον, πως τα 'χει όλα και την αμαρτία του λείπει τίποτε: «έν νύχτι ου γεύσεται τις της γνώσεως, ουκ οίδε πόσον υπε-

* Συνέχεια στη 10η σελίδα

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ
ΕΞΙ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

3, Πεντέλης-Κηφισιά Ι4562
Αγαπητέ μου Κύριε Θεοχάρη,
Χαίρομαι ειλικρινά που τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» κλείνουν έξι ολόκληρα χρόνια έκδοσης και πνευματικής προσφοράς. Και ιστορικής, φυσικά. Είχομαι να μακροχρονίσω. Είναι ένα πνευματικό όργανο μεταφοράς στους υγιείς ακριτές της Ελλάδας του πολιτισμού της χώρας-Πατρίδας μας. Και αυτό είναι ωραίο: να γνωρίζουν οι αγνοί τούτοι πρόμαχοι-δουλεπτάδες ότι το αθάνατο πνεύμα των Παππούδων μας, των παλαιών Ελλήνων, δεν έπαψε να δημιουργεί. Δεν είπα: Να μεγαλουργεί. Αλλά εάν φίλοι και εχθροί, σύμμαχοι και δήμεν σύμμαχοι, μας αφήσουν ήσυχους και εάν ο Έλληνας, μια γενιά, χορτάσει ψωμί, τίποτα δεν απολείεται. Και να μάθουν ακόμη ότι μέσα από τα σπλάχνα των ανθρώπων του κεφαλοχωριού τους και των γυροτόγγρα άλλων, υπάρχουν συμπολίτες τους με χαρισματικά πνευματικά αναστήματα ανώτερα -ΕΞΕΙΣ- που δουλεύουν, κουράζονται, αγωνιούν, εντελώς αφιλόκερδα για να μας αφηγηθούν την ιστορία του τόπου τους από τα παλιά χρόνια, τους αγώνες των ανθρώπων τους για την ιερή ελευθερία, την ικανότητα και επιδεξιότητα, γιατί όχι και ιδιοψία τους στις τέχνες.

Όλοι Εσείς είστε άξιοι αγάπης και ιδιαίτερης εκτίμησης.

Εύχομαι σε όλους Σας Καλές Πορτές και τον καινούριο χρόνο με υγεία, ειρήνη, αγάπη και δημιουργία.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
Γιάννης Μαγκλής

Τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» είναι μια τοπική πολιτιστική εφημερίδα άριστη στο είδος της. Τη διανέει η αγάπη στη γενέθλια γη και προπαντός η επιθυμία να τραφούν οι κάτοικοι της πνευματικά. Έτσι υπάρχουν οι πλούσιες, δημοσιεύσεις και αναδημοσιεύσεις κειμένων της σύγχρονης Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, σε ποίηση και πεζογραφία. Πολλά συγχαρητήρια αξίζουν στον κ. Λυκαίδη κ. Ιωάν. Γ. Θεοχάρη, που με τόσο αγάπη φροντίζει για τη φιλολογική ύλη της εφημερίδας. Όλγα Βότση

Αθήνα, 29/11/1991

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 1991

Κύριον
Ιωάννη Γ. Θεοχάρη
τ. Λυκαίδη
Δωδώνης 21
452 21 Ιωάννινα

Αγαπητέ μου Κύριε Θεοχάρη,

Έλαβα το 36ο φύλλο της εφημερίδας «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» και σας συγχαίρω από καρδιάς για την —όπως πάντα— διαλεκτική κι ενδιαφέρουσα ύλη, την καλαίσθητη εμφάνιση και το πνεύμα της αγνής φιλοπατρίας που βρισκείται διάχυτο στις σελίδες της.

Έξι χρόνια τώρα κοιτάζετε χωρίς διακοπή, για να προσφέρετε πολύτιμο πνευματική τροφή στους αναγνώστες σας. Και πραγματικά! Τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» δεν είναι συνηθισμένη εφημερίδα. Είναι από τα έντυπα εκείνα που τα κρατά κανείς στη βιβλιοθήκη του ως πολύτιμα αποκτήματα. Γι' αυτό και το «εύγε» είναι λίγο και φτωχό για το σπουδαίο έργο που επιτελείτε.

Με την ευκαιρία της εκδοτικής σας επετείου, εύχομαι σε σας προσωπικά, και σε όλους τους συνεργάτες των «Καλαρρυτιώτικων Νέων», να έχετε πάντα τη δύναμη. Ο τόπος μας τη χρειάζεται. Και πάλι σας ευχαριστώ και σας συγχαίρω.

Εγκάρδια
Λότη Πετροβίτη-Ανδρουτσόπουλου
Συγγραφέας

Αγαπητέ Κύριε Θεοχάρη,
Μαζί με τις πιο θεμελιές ενχές μου για τα χριστούγεννα και τον Νέο χρόνο, θέλω να σας συγχαρώ και να σας ευχαριστήσω άλλη μια φορά για τα Καλαρρυτιώτικα νέα που έχετε την καλαισθησία να μου στέλνετε, τα παρακολουθώ, τα χαίρομαι, τα θαυμάζω! Έξω πολύ καλά πόθος κάποιος, και πόσο, μεράκι και πόση αγάπη χρειάζεται για να συνεχίζει αυτό το έργο που προβάλλει συνηθισμένη πολυτίμητα στοιχεία ζωντανής Ελληνικής

ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΜΑΣ

Τῷ Ἑλλογιμωτάτῳ

κ. Ἰωάννῃ Γ. Θεοχάρη,

Δωδώνης 21

452 21 Ἰωάννινα.

G R E E C E

Φανάριον, Χριστούγεννα 1991

Εὐχαριστοῦντες θερμῶς διὰ τὸν χαιρετισμὸν καὶ τὰς προσήσεις ὑμῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Ἁγίου Δωδεκαμήνου καὶ τῷ Νέῳ Ἑτρί, ἀντευχόμεθα ὅπως ἡ χάρις καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Σαρκί Τεχθέντος καὶ Ἐπιφανέντος τῇ οἰκουμένῃ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπισκιάζωσι τὴν ζωὴν ὑμῶν καθ' ὅσον τὴν διάρκειαν τοῦ νέου ἔτους τῆς χρηστότητος Αὐτοῦ.

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως
Διάκρυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

Ἐν τῷ ὄντι ὁ ὁρμητικὸς

Παράδοσης συνδέοντάς τα με το σήμερα αδιάκοπα. Εύχομαι η ομορφιά και η δύναμη της Πίνδου να μας εμψυχώνουν πάντα.

Φιλικά Γαλάτεια Σαράντη

Δεκ. '91

Αγαπητέ κύριε Γιάννη

Συγχαρητήρια αρχικά για την επιτυχία του γιου σου στο Πανεπιστήμιο. Καλή σταδιοδρομία. Εύχομαι να χέστε καλά Χριστούγεννα και το νέο έτος νάνα γεμάτο χαρά και υγεία.

Την εφημερίδα τη λαβαίνω κανονικά και σ' ευχαριστώ. Εύχομαι και ελπίζω να συνεχίσετε για πολλά χρόνια να την εκδίδετε. Γιατί απ' ενός μεν είναι ένας κήρυκ των Καλαρρυτινών με τη ρίζα τους, απ' ετέρου γιατί η γραμμή της είναι όμορφη, γλαφυρή και σεμνή.

Με εκτίμηση
Τόλης Τούντας, ιατρός
Τορόντο Καναδά

Γιάννινα 29.12.1991

Αγαπητέ μου Γιάννη,

Σ' ευχαριστώ θερμά για τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» που είχατε την καλαισθησία να μου στείλετε, με την ευκαιρία που η πολιτιστική —στην κυριολεξία του όρου— αυτή «εφημερίδα» (που δεν πρόκειται, όπως βλέπω, ακριβώς για εφημερίδα) συμπλήρωσε ήδη έξι χρόνια ζωής. Ήταν σε πολλά αποκαλυπτική. Ένα πραγματικό χριστούγεννατικό δώρο, που το χάρισμα, διαβάστε το, πολύ, για να διασχίω περισσότερα. Σαν κορυφαίος και εγώ, από την περιοχή Χουλαροχωριών, που αντιμετωπίζουμε κοινά η παρόμοια προβλήματα (μετανάστευση, ερήμωση, απομόνωση, αλλοτρίωση κοινωνική και πολιτιστική, επικοινωνία κ.ά.) βρήκα στις σελίδες τους πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία, γεγονότα και σκέψεις, που, καθώς προβάλλονται έτσι ανάγλυφα, παραστατικά και πραγματικά (ενίοτε δε και ποιητικά), μου αναμνησκουν μέσα μου πολλούς προβληματισμούς, σκέψεις και νοσταλγία. Μου υπέβαλαν ακόμη σκέψεις και ιδέες για το πως πρέπει να συντάσσεται —και με ποιους στόχους— μια τοπική εφημερίδα ή περιοδικό, για να είναι χρήσιμο ουσιαστικά στους αποδέκτες του και όχι χόμπι των συντακτών του. Εκείνο που ιδιαίτερα χάρισμα είναι η προσπάθεια που διαπίστωσα να υπερβείτε το στενό (τοπικό) πληροφρονητικό χαρακτήρα, όσο κι αν είναι σπουδαίος ή αναγκαίος, να υπερβείτε πάνω από την εκ των πραγμάτων περιορισμένη στάθμη του λαογραφικού ιστορικού φιλολογικού (μια τάση όπου συνηθώς παγιώνονται αυτού του τύπου οι εκδόσεις και αποτελιώνονται) και να καταστήσετε τα Κ.Ν. όργανο γενικότερης πνευματικής πληροφόρησης και βαθύτερης ψυχικής καλλιέργειας, ζωντανό κύτταρο αναγέννησης και προόδου. Επικάιρα άρθρα (π.χ. για το Πατριαρχείο

Κων/λεως, τα Χριστούγεννα), ιστορίες, διηγήματα, ποιήματα κτλ. από την τοπική και εθνική λογοτεχνική παράδοση, αλλά και τη σύγχρονη ελληνική παραγωγή κατέχουν μάλλον το κέντρο κι όχι το περιθώριο του εντύπου. Κι αυτό λέει πολλά. Υπήρχε ύλη ακόμη για τους πιο απαιτητικούς, όπως ο μακροσκελής εκείνος «Γαπενός αίνος προς την Παρθένω Μαρία» του Τάκη Βαρθιμιώτη —μόλο που προσωπικά θα προτιμούσα— σύγχρονη, τη σύγχρονη ποίηση περισσότερο προσιτή για περισσότερο κόσμο, ώστε να την καταλάβει και να την αγαπήσει, γι' αυτό —σ' αυτό δεν αποβλέπουμε;— περισσότερος κόσμος, κόσμος που μόλις ξενοτόπισε από μια παράδοση «με τα τρανίτσια και τα κουδούνια» του Κρησιτάλη, όπως λέει ο φίλος μου ποιητής Α. Βουγιούκος.

Σας ευχαριστώ λοιπόν όλους τους συντελεστές και σας εύχομαι εγκάρδια να συνεχίσετε με τον ίδιο ζήλο και επιθυμία το έργο σας παράλληλα με τις διεθνείς αναγνωρισμένες πια άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις του Συλλόγου σας.

Αντώνης Π. Μπενέκος
Επιτ. σύμβουλος του Π.Ι.

ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Να ένα έντυπο, τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» του συνδέσμου καλαρρυτινών «Η Πίνδος», καθαρά πολιτιστικό, που συντάσσεται κάθε μήνα από επιτροπή σε 12σέλιδη έκδοση και συνοδεύει την προσπάθεια ενός κεφαλοχωριού με χορευτικό όμιλο που έχει φτάσει μέχρι τα Διεθνή Φεστιβάλ του εξωτερικού, με λαογραφικό υλικό και ιστορικό και γενικότερα με πνευματική αντινοβολία που φτάνει στις σελίδες του και προβάλλεται με πίνακες και φωτογραφίες.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ: «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ»
ΑΡ. ΦΥΛ. 44 ΝΒΡΙΟΣ-ΑΜΒΡΙΟΣ 1991

ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

(Διμηνια Πολιτιστική εφημερίδα του Συνδέσμου Καλαρρυτινών Ιωαννίνων. Σεπτ.-Οκτ. 1991, σ. 36).

Μια ακόμα προσπάθεια, ψυχή της οποίας είναι ο φιλόλογος της λογοτεχνίας Ιωάννης Γ. Θεοχάρης. Η εφημερίδα, σε μεγάλο σχήμα, συνήθως 12 σελίδες, ξεπερνάει τον τοπικό της χαρακτήρα, γίνεται πανελλήνια λογοτεχνική και πολιτιστική όργανο με την ποιότητα και τη ποιότητα της ύλης της.

Λαογραφία, Ιστορία, Λογοτεχνία, Τέχνες, Βιβλία και νέα τοπικού ενδιαφέροντος. Φίλε Θεοχάρη, δεν σε έβρα προσωπικά, όμως σε συγχαίρω! Πάντα τέτοι!

Περιοδικό: «ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ».
Διμηνιαλο περιοδικό για την παιδεία και τη εκπαίδευση.

Αθήνα Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1992 τεύχος 7.

Το περιοδικό διευθύνει ο εκπαιδευτικός και λογοτεχνικός Αντώνης Δελώνης.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΙΗΣΗ

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΚΟΚΚΙΝΟΥ

Α' ΜΙΚΡΟΝ ΑΠΟΔΕΙΞΙΝΟΝ

.... Περιπατών επί ερείπων
ο Παλαιός των Ημερών
εν ώρα νυκτός
αφωπνίζει τας αβύσσους και τους ανθούς των βάτων
επιχέων την ευλογίαν Του ως δρόσον εν αυχμή
στα βλέφαρα των καλών γερόντων εν Αγίω Όρει.
Τότε,
η νύχτα με τους λόκιους
και τους κοιμημένους μοναχούς
αναβαίνει απ' το γαλήνιον πέλαγος
και κατεβαίνει απ' τους βυζαντινούς πύργους
όρθρος εσπερινής προσευχής
και συνομιλία με τα εγκόσμια όνειρα
πάνω στις ερειπωμένες καμάρες των κελιών
εν Αγίω Όρει.
.... Περιπατώ επί την αγλήν της γύρεως
ευωδία η δύνουσα
ο Παλαιός των Ημερών
ευλογεί τον λιτόν δειπνον των ολίγων
υπό το βλέμμα των αγγέλων
και τους ψαλμούς των προφητών
όρχοντας το φώς της σελήνης
στα κοιμητήρια των προαιτελθέντων αγίων αδελφών
με το δέος της σιωπής
στα έρημα κελιά
δίνοντας τον ύπνο χωρίς επιθυμίες
και την γλυκύτητα υπόσχευν
από την αιχμαλωσίαν Βαβυλώνας
πάνω στα βλέφαρα των καλών Γερόντων
και στο προσκέφαλον ενήπιον ψαλμών
μ' ένα κεράσι στο μικρό τους παραθύρο.
Ωρα νυκτός
εν Αγίω Όρει
περιπατών επί τον αιώνα
ο Παλαιός των Ημερών...
ήλιος της γλαυκής εσπέρας καταυανίζόμενος
χρυσή γέφυρα πάνω στους αερούς
της κυματώδους βαθυχρόνου θαλάσσης
Κύριε που εξουσιάζεις τον άνεμο
ως φάς επί την Γηρά και ως φθόγγος
κορούσιν την φτωχή πόρτα των ασκητών,
και τα ρόδια της περσίας και την οργάνην των βρά-
χων

επιστάθου με την σιωπή και το λυκόφως του χρόνου
πάνω στα τείχη και στα μοναχικά δέντρα
φέρνοντας τον ύπνο στο αγιρόν προσκέφαλο
των μοναχών με το τετριμμένο εάσο.
Κύριε,
τραγουδία την αγάπη και την ειρήνη
και ζήτησα να συνομιλήσω μαζί Σου
στον όριο της ερήμου
έχοντας απ' το χέρι την σείνην μου
Ρεβέκα μοναχή παρθένα
εσπεμένη κυματώσασα θάλασσα
σείονσα την γύρη των ανθέων
τα πεύκα και στα ρείκια
ως οινοχόος των ορθρινών μέρων
και ζήτησα να βάλλω γαρύφαλλα και ια
στις κάννες των πολυβόλων μας.
Έκλαψα τους χαμένους συντρόφους μου
τους έντυσα με το νέφος της Γηράς
και ζήτησα να έρθουν
με την ευωδία της ακακίας
ως πνοή ανέμου και φθόγγος λυγρός αβήδους
επί την δελτινήν ιτέαν του έαρος.
Μην αφήσεις την ερημία και τον χρόνον,
Κύριε,
να ρέξουν την άβυσσο
πάνω στη γη τούτη
που κράτησε τον πόνο και τα δάκρυα
των μητέρων όταν κέλευσαν τον γενεσάραγα
να μη μαλόνει τα παιδιά
που έπαυσε απ' την αγκαλία τους
για τους στρατώνες των γενεσάρων.
Και να ρέξεις στο σύννεφο,
Κύριε,
την ευλογία Σου για το Γένος
που σε περιέμενε
πάνω στα προσευχήτρια των μοναστηριών
και που συνομιλούσε μαζί Σου
στο ευκονοστάσιο με την ελπίδα
και τα στέφανα των γονέων.
Ναι!... εμείς έμασσε που πήξαμε
με την ανάσα και τον ιδρώτα της προσευχής μας
αντιές τις στάλες από καπνισμένο κερί
στα μνηστιά της εκκλησίας
που φυτέψαμε τις πανήγυρες πελέες
και τις αιωνόβιες βελανιδιές
στις αυλές των μοναστηριών
και στα μοναχικά εξοκλήσια
για να έρχεται η πνοή σου
με το φεγγάρι και τον πρωινό ήλιο
ν' ανοίγει τα μπουμπούκια στις κερασιές
να ξεπνέει τα κοτσόφια των άνοιξη
και να ημερώνει τα πετεινά του ουρανού
και τα θηρία του λόγγου.
Κύριε,
την ιεράν ταύτην άμπελον

Συνέχεια στην 5η σελ.

Στον τόπο μας με τους ανθρώπους μας

ΤΟ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΝΕΡΟ

Χαράματα της πρωτοχρονιάς τα παλιά χρόνια
στο κεφαλοχώρι Καραρύτες η νύφη της πατριαρ-
χικής οικογένειας δηλαδή η μικρότερη από τις
συνυφάδες ζαλωνόταν τη βαρέλα και έπερνε στα
χέρια τη βουτσέλα και πήγαινε να πάρει νερό στη
βρύση της γειτονιάς της, π.χ. Στον Γκόντρο, στο
Φύτρο, στον Μπούφο, στου Παράσχη, στου Κώ-
τσια, στο Τζαπούνι, στου Πόστου, στου Μπίζου,
στη Γκούρα, στον Πελέκη κ.α.

Η μετάβαση και η επιστροφή στη βρύση γινό-
ταν σιωπηλά, δηλαδή στο δρόμο δε μιλούσαν η
μία στη άλλη ούτε και στους περαστικούς έλεγαν
λέξη. Πολλές φορές το βουβό προσπέρασμα δε
μπορούσε να μη έχει κάποια αντίδραση. Έτσι, δε
μπορούσαν συχνά να κρατήσουν τα γέλια. Αν μι-
λούσε καμιά το νερό έκανε τη θυματουργή ιδιο-
τητα που είχε για να

πάνε όλα καλά. Στη
βρύση ξεζαλωνόνταν
τη βαρέλα, ακουμ-
πούσαν τη βουτσέλα
και μετά πλενόταν.
Έρχιχαν τρεις φο-
ρές κρύο νερό από
το τρεχούμενο της
βρύσης στο όμορφο
πρόσωπό τους, που
το ζήλευσε το φεγγάρι
και η σούλια και με-
τά σκουπίζονταν με
το άσπρο μαντήλι
της κεφαλής, το φα-
κίολι. Έκαναν το
σταυρό τους και γέ-

μιζαν τη βαρέλα και τη βουτσέλα κρυονέρι. Την
ώρα που γέμιζαν έλεγαν μέσα τους: «Όλα την
καινούργια χρονιά να τρέχουν σαν το νερό της
βρύσης». Αυτή τη φράση την είχαν μάθει από τη
γιαγιά τους κι αυτή από τις παλιές αρχοντονο-
κοκυρές των σπιτιών μας. Στο σπίτι χινόταν απ'
όλα τ' αγγεία το νερό και γέμιζαν με το νιοφε-
μένο για το καλό. Σε μεσαιωνικό χειρόγραφο που
προέρχεται από έναν νομοκόνα της μονής Πή-
ρων του Αγίου Όρους, ονομάζεται το παραπάνω
νερό «νερό άκριτον» επειδή η κυρά που το μετα-
φέρει δεν κρίνει (κρίνω=μιλά και η κρίση=μι-
λιά). Αυτό δείχνει ότι το έθιμο είναι πολύ παλιό
από τα βυζαντινά χρόνια ακόμη πιο παλιά τα αρ-
χαία χρόνια με τις ιερές κρήνες και τους προσω-
ποποιημένους ποταμούς.

Ὡς τῇ ἀνατολῇ τῆς ἐξ ἐμῆς αὐτῆς χρηστῆς
τῇ Κυρίῃ τῇ «καλαρρυτιώτικῃ καὶ» εὐχοντάς
ὅλους τοὺς συμπατριώτας, φίλους καὶ συγγενεὺς τῶν,
ὥπως ὁ Παντοκράτωρ Κύριος, ὁ ἐν σοφίᾳ τῶν πάντων
δημιουργὴς καὶ τῆς σύμπαντος κτίσιν παντοδύναμος
νεύματι φυλάσσειν, τὴς χαρίδης σταθερᾶς καὶ ἀμφο-
υγείας καὶ καθ' ἑοικεμένης καὶ προσωπικῆς εὐτυχίας.

Το ποδαρικό

Την πρωτοχρονιά πολλοί προσέχουν
ποιούς θα κάνει ποδαρικό στο σπίτι τους,
δηλαδή ποιούς θα πρωτομπεί μέσα σ' αυτό,
θα καλημερίσει, θα ευχηθεί τα «χρόνια πολ-
λά και ευτυχισμένο το νέο έτος».

Το πράγμα δεν το αφήνουν στην τύχη,
αλλά το φροντίζουν από την παραμονή με
άλλα λόγια το σκηνοθετούν. Την παραμονή
λένε σε κάποιο συγγενή, δικό τους άνθρωπο,
που τον θεωρούν καλότυχο και γουρλή να
τους επισκεφθεί πρώτος πρωί πρωί την
πρωτοχρονιά και να τους κάνει ποδαρικό.
Προτιμούν τα αμφιβαλή αγόρια δηλαδή τα
γεννημένα από τον ίδιο πατέρα και την ίδια
μάνα, να τους έχουν στη ζωή, και να έχουν
πολλά αδέρφια.

Μόλις μπει στο σπίτι τον βάζουν να πα-
τήσει ένα σίδερο για να είναι όλοι σιδηρέ-
νιοι και υγιείς, γοι μετὰ μέσα στη φαμίλια στη
διάρκεια της καινούργιας χρονιάς.
Μετά το καλοδέχονται ανταλλάσσουν ευ-
χές και το βάζουν στο τζάκι, στην πρώτη
θέση αφού τον στρώσουν ένα μάλλινο μαξι-
λάρι με βυζαντινά πλουμείδια να καθίσει
αναπαυτικά. Το κερνούν γλυκά και του δί-
νουν χρήματα.

Το ποδαρικό στα παλιά χρόνια στο αρ-
χοντοχώρι Καραρύτες είχε κι άλλες πολ-
λές παραλλαγές που ο στενός χώρος της
στήλης δεν μας επιτρέπει να ετεκταθούμε.

Σήμερα έχει μείνει στη συνείδηση του λα-
ού μας αμυδρή η συνείδηση του ποδαρικού
της πρωτοχρονιάς και ακόμη υπολογίζουν
την καλή ή κακή τύχη που φέρνει στους άλ-
λους την πρωτοχρονιά ο πρώτος επισκέ-
πτης ή πρώτος πελάτης στα καταστήματα,
αλλά ακόμη και ποιόν άνθρωπο θα δούν
πρώτο αυτή τη μέρα.

Τα Κάλαντα
της Πρωτοχρονιάς

«Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά
ψηλή μου δεντρολιβανιά
κι αρχή καλός μας χρόνος
εκκλησία με τ' Άγιο θρόνος...»

Τα κάλαντα της πρωτοχρονιάς είναι έθιμο
Ελληνικό πολλών χιλιετιών. Το άκουσμά τους
γεμίζει ανείπωτη χαρά μικρούς και μεγάλους.
Αυτή η συναισθηματική κατάσταση έντονης ευ-
φορίας, η χαρμολύπη είναι φυσική και αυθόρ-
μητη. Έχουμε έντονη την αίσθηση κάποιου χρό-
νικου τέλους και μιας καινούργιας χρονικής
αφαιτηρίας που στα πλαίσια της θα πραγμα-
τοποιηθούν τα όνειρα, οι ελπίδες, οι προσδο-
κίες μας. Τι νόημα έχουν τα κάλαντα των παι-
διών που ψάλλονται την παραμονή του Αγίου
Βασιλείου;

Όταν ο οδοιπόρος Άγιος Βασίλειος «έρχε-
ται από την Καισαρεία» ακουμπάει το ραβδί
του για να μας πει την Άλφα Βήτα. Τότε το
ξερό ραβδί πετάει χλωρά κλωνάρια και φύλλα.
Έχουμε θαύμα. Πρόκειται για το χαρμολύπη
νέο για τη Γέννηση του Κυρίου του Χριστού
μας. Το δέντρο της ζωής συμβολίζει τον ίδιο
τον Κύριο.

«Βαστάει πέννα και χαρτί
χαρτί και καλαμάρι...»

Ο Άγιος περιγράφεται ως μαθητής, άνθρο-
πος των γραμμάτων μη ξεχνάμε ότι ήταν ένας
από τους τρεις «φωστήρας» που φώτισαν με
την πραγματική αλήθεια την Οικουμένη. Ακόμη
πρέπει να προσθεσουμε ότι παρουσιάζεται ο
Άγιος Βασίλης μαθητής, γιατί έτσι τον δημι-
ούργησαν τα παιδιά που λένε τα κάλαντα. Τον
θέλουν συνομηλικό τους, φίλο τους καταδικω-
τόν.

Οι νύξεις στο μεγάλο θέμα συνυφαίνουν
σπιρουνίσια για όσους θέλουν να ανατρέξουν
στις πηγές να πληροφορηθούν και πολλά άλ-
λα.....

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΙΗΣΗ

Συνέχεια από την 4η σελ.

με τις απρόσιτες οκίτες των οσίων
τους υψηλούς πύργους των μονών
και την πλουσίαν δωρεάν της χάριτος
των αγίων Σου και της Παναγίας Παρθένου
της Πλατυτέρας των ουρανών
το επί γης Άθω περιβόλιον
να τυλίξεις με την ημέρα της θαλάσσης
και να αναδείξεις
καβόντων οσπρησίας των ναυαγών
που αναζητούν έναν κάρβον νημεμάς
καπνόν αναθρόσκοντα
και την υπερηφάνειαν των βουνών μας,
οικτιζόμεν για τους γρήμινους ανθρώπους
που φέρουν στην Ξηρή τους παλάμη
την αμύρα της έσθρας.
Σε περιμένο κι εγώ,
Κύριε,
ένας περιλειτούμενος της γενεάς
με τις έρημικές δάφνες,
με τον λευκόν χιτώνα,
με τα χαμένα όνειρα-την ανωνυμία
και την πελώρια λήθη
στον ραγισμένο της ώμο.

Κύριε,
περιμένουμε το μήνυμα
ν' ανταλλάξουμε τα παράσημα μ' έναν νιόν
όταν ο καταπόρφυρος ήλιος πέφτει
καταμύς στον κάμπο της Βλαχίας
βάφοντας τα ηλιοτρόπια και τους φράχτες
σ' ένα σύμπαν στρωμένο
στα χωράφια με το σούρουπο και τις κουρούνες
εμείς οι περιλειτούμενοι των χρόνων
ποιήτες με μια στάμνα ραγισμένη
κρατώντας το φεγγάρι στις χούφτες μας
και τους πληγωμένους αετούς των βορεινών ανέμων
επί των ποιμενικών μας ράβδων
διυλίζοντας τους ποταμούς του χειμῶνος
για έναν κόκκον σινάπης.
Και δεν έχω,
Κύριε,

παρά μονάχα αυτήν την γη και το νερό
με την μοναξιά στον κάμπο τον θολό
για να φυτέψω ροδιανιές νυφούλες
και για να κλέψω τις στιγμές αγώνες
Άνοιξα μ' ένα ποτάμι τους δρόμους στις πεδιάδες
όρχοντας πάνω τους το σύννεφο με τη βροχή
κι έπαγα τους λατούς
γι' αυτήν την πατρίδα με τις γαλάζιες θάλασσες
τα κίτρινα στάχυα
και τα περήφανα βουνά της μεσημέρας.
Εγώ και οι αντάρτες αδελφοί μου
που φυλάξαμε στα εικονίσματα
τον μόσχο και τον αμάραντο της γιαγιάς
για τις πλεσιούδες της αδελφής μας
τραγουδίσουμε το νόστο και τις αγρατιδιές
τις γαλάζιες πεταλούδες
και τις στήχτες με τα όνειρα
μέσα σ' αυτόν τον πηλίνο βόλο.
Σε αναζητούμε

πάνω στη φτωχή μας σκεύα
την κατάφορτη από αγίους, από δούλους,
από μάρτυρες, από ληστές,
μ' ένα χλωρό στάχυ κι έναν κορυδαλλό
στα θερισμένα χωράφια
για να μιλήσει
στους νεκρούς στρατιώτες της Τροίας,
των Θεμισκυλίων-των ρωμαϊκών λεγεώνων,
των βυζαντινών αυτοκρατόρων,
του κάστρου του Μεσολογγίου,
του Εσκή Σέχι-του Μπισανίου,
της Αλβανίας-της Εθνικής Αντάστασης
και να σταματήσει για λίγο το φώς
στον τοίχο της Καισαρείας.
.... Ωρα νυκτός
εν Αγίω Όρει
ο Παλαιός των Ημερών
περιπατών επί την αγλήν της πρώτας
αφωπνίζει τους ασκητές και τας ανάνθους
μυροβόλας πνοή
επισταμένη επί το πλάνητον πέλαγος
όσπον να ροδίσουν τα μπουμπούκια
στις Ξηρές αμυρνούδες και ο κορυδαλλός
να στεφανώσει την σκηνή των αρσανάδων
μ' έναν κήλον από κελάρια.

.... Ωρα νυκτός
εν Αγίω Όρει
ο Παλαιός των Ημερών
περιπατών επί τη γύην των ανθέων
συνομιλεί με τους υβήεις
υπό τα νερά των ακεανών
και τήκει το ρεσίνι των σχοίνων
ο «ωραίος κάλλις παρά πάντα βοτάνος»
ο κοιμηθείς στην μητρικήν αγκαλή της Παρθένου
«ωσεί λέων και ωσεί σκύμνος»,
ο Θεός του Μωυσέως και η φλεγόμενη βάτος
που δρόσισε τους εν καμίνω παίδας
ορίζεις τροχίους των ήλων του σύμπαντος
τα χρώματα της κνώσεως στις σπάρες
και στα κεντήματα των πετρών της πεταλούδας.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ
Ποιητική Συλλογή:
«Ο ΠΑΛΑΙΟΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ»

Ευχές μιας γερόντισσας

Η Ρηνούλα, επτά χρονών κοπελίτσα, είχε φάει
τον πατέρα της με τις παρακλήσεις της καιρό τώ-
ρα.

— Πατέρα θα κάνουμε πρωτοχρονιά στο χω-
ριό μας, στο χιόνι, στη φύση.

— Καλά θα δούμε. Την καθήσυχάζε ο πατέρας
και άλλαζε κουβέντα και γελούσε να κρύψει έμ-
μεσα την άρνησή του. Η Ρηνούλα μια ομορφή
μυροδόμητη Καραρτυτωπούλα, ορεινό μυαλό
έπαινε και τέλος τον κατάφερε επειδή ήταν πρώ-
τη στα γράμματα.

Το σπίτι τους δεν άργησε στο χωριό να ετοι-
μασθεί, γιατί το επισκεφετόταν συχνά και η φαμί-
λια εγκαταστάθηκε σε ζέστη και νοικοκυριό σε σύ-
νημο χρονικό διάστημα. Μετά ντύθηκαν βαριά
και ξεκίνησαν να χαρούν το χιονισμένο χωριό.

Μια λιακάδα, ένα κρύο, ένας ουρανός κατα-
γέλανος που θύμιζε μάτι λαγαρό παιδιού, η Πίν-
δος τυλιγμένη στα μεγαλεία του χιονιού φάνταζε
σαν όνειρο.

Όλα όμορφα, θεσπέσια, πρηνυθέντα. Δε χόρ-

Πρωτοχρονιά στο αρχοντοχώρι μας

Η οδική σύνδεση Ιωαννίνων-Καραρτυτών
έδωσε την απομόνωση και το βραχνά της μονα-
ξιάς από τους μόνιμους, τους πιστούς, τους ήρω-
ες κατοίκους των αρχοντοχωριών μας. Φυσικά η
διάνοξη από τη γέφυρα του Καραρτυτινού πο-
ταμιού μέχρι το χωριό και λίγα τεχνικά θα γίνουν
με τον καιρό, αλλά σε μιάμιση ώρα από τα Γιάν-
νινα φτάνεις στο χωριό. Στη μισή διαδρομή ο δρό-
μος είναι ασφαλτοστρωμένος και στην υπόλοιπη
χρυσόδρομος, αλλά βατός.

Παραμονές πρωτοχρονιάς 1992 πολλοί Κα-
ραρτυτίτες από καμήλο στη γενέθλια γη άφησαν
τα κατέματα των πολυκατοικιών με το καλοριφέρ
και τα καυσάκια και ανηφόρισαν με το αυτοκι-
νητάκι τους στο χωριό.

Όσο πιο συχνά πηγαίνεις στο χωριό, τόσο λι-

μαχαίρι στην νοικοκυρά του σπιτιού που έκοψε
τη βασιλόπιττα σε όσα μέρη είναι τα μέλη της φα-
μίλιας και τρία παραπάνω και αυτά πρώτα το
ένα του Χριστού και το άλλο του σπιτιού και το
τρίτο του φτωχού. Μετά ο Μιχάλης έκοψε χαρ-
τόνια και τα έδωσαν της Μαυρούλας που ήταν η
πεταλούδιτσα της φαμίλιας μόλις τεσσάρων χρό-
νων και με τα άσπια της χεράκια τα τοποθέτησε
με το αθώο της βλέμμα, την αγνή ψυχή της και
την αυθόρμητη κίνηση της πάνω στα κομμάτια
της βασιλόπιττας. Άρχισε το ψάξιμο και δεν άρ-
γησε να φανεί το νόμισμα στο κομμάτι του Χρι-
στού. Θα είναι κοντά τους το 1992 και με μια
φωνή ευχήθηκαν «Χρόνια πολλά και του χρόνου».

Μετά το φαγοπότι, τα παραδοσιακά τραγούδια
δεν άργησε και ο Ελληνικός χορός. Όλα έγιναν κο-
ντά στα πατροπαρά-

δοτα έθιμα κοντά στις
εθνικές μας ρίζες.

Παλαιότερα την
παραμονή του Αγίου
Βασιλείου στο χωριό
μας έφτιαχναν την
μπουκουβάλα. Έβα-
ζαν σε καμένο βούτυ-
ρο ή λάδι τριμμένο
ψωμί και ζάχαρη. Λέ-
γανε ζεματάμε την
ούρδα (=αρχούδα)
τον παλιό χρόνο. Μέ-
σα εκεί έβαζαν και νό-
μισμα και σε όποιον
έπεφτε ήταν ο τυχε-
ρός της χρονιάς. Το
νόμισμα το τύλιγαν σε
χρυσόχαρτο από ται-
γάρα για να είναι κα-
θαρό και το έβαζαν
στην πλατέλα με τη

γύρο ρεμπέλιό βρίσκει. Έτσι σχεδόν όλα ήταν
έτοιμα για τη γιορτή.

Μετά τον ανεπανόληπτο εκκλησιασμό στον Αϊ
Νικόλα λίγοι πήγαν στα μαγαζιά και οι νοικοκυ-
ρές στο σπίτι να ζεστάνουν τη βασιλόπιττα που
είχε γίνει από κότα Καραρτυτιώτικη. Το τζάκι
αναμμένο σκορπούσε θαλπωρή και τριαντάφυλλα
στα μάγουλα των κοριτσιών. Γύρω από το σοφρά
σαν τα αξέχαστα παλιά χρόνια παίρνει η φαμίλια
τη θέση της. Στην κορυφή σε τιμητική θέση οι γέ-
ροντες, πιο κάτω ο πατέρας και η μητέρα και στη
συνέχεια τα παιδιά. Τι τάξη, τι ομορφιά, τι ευ-
λογία θεού. Ο παλπούς (ο αφέντης) έκανε το
σταυρό του πήρε το μαχαίρι και είπε τις ευχές:

«Χρόνια πολλά, με υγεία, χαρά, προκοπές, καλό
τυχερό στα ανύπαντρα, καλή πρόοδο στους μα-
θητές στο σχολείο και καλόγνυμα». Έκανε το ση-
μείο του σταυρού πάνω στην πλάκα και έδωσε το

μπουλουβάλα. Η μητέρα έλεγε κλείσε τα μάτια και
πάρε. Ο καθένας με το κοντάλι έβαζε στο πιάτο
του μπουκουβάλα και σ' όποιον τύχαινε το νόμι-
σμα ήταν ο τυχερός της χρονιάς. Φυσικά δεν την
περνούσαν τη βραδιά της πρωτοχρονιάς με μπου-
κουβάλα, αλλά και με χορινές μπριζόλες και ανά-
λογα με το έθος κάθε σπιτιού και με άλλες λι-
χουδιές.

Πρωτοχρονιά στις ανθρώπινες ψυχικές δια-
στάσεις, χωρίς άγχος, μίσση, μείση για υλικούς θη-
σαυρούς. Καλωσύνη, γλυκύτητα, ευθείς καλο-
προαίρετοι, ειλικρινείς, γύροτλαν Ορθόδοξα,
Ελληνικά ανθρώπινα και οι γιορτές γίνονταν πηγές
ψυχικής ανάτασης και αναγέννησης και όχι αφε-
τηριές

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΣΑΝ ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ

ΣΠΥΡΟΥ Π. ΦΑΣΟΥΛΑ, Διευθύνου

αυτή την άποψη λοιπόν, και μετά την κατασκευή της γέφυρας Ρίου-Αντιρίου, η Ήπειρος θα συνεχίσει να έχει μεταφορικό πρόβλημα. Κι η μόνη λύση θα είναι και εδώ ο σιδηρόδρομος αφού μόνον αυτός μπορεί να φέρει εις πέρας ένα μεγάλο όγκο μεταφορικού έργου. Ο σιδηρόδρομος όμως, είναι απαραίτητος και για οποιαδήποτε σοβαρή οικονομική ανάπτυξη της Ήπειρου.

Ας δούμε όμως ποιά ρόλο παίζει σήμερα ο σιδηρόδρομος σαν μέσο μεταφοράς και πως αντιμετωπίζεται σε άλλες χώρες. Στην Ελλάδα, υπάρχουν αρκετά που πιστεύουν, ότι ο σιδηρόδρομος είναι ένα ξεπερασμένο συγκοινωνιακό μέσο μεταφοράς, και ότι το περσο-ρώτερος τρόπος επίλυσης του

Όπως όλοι γνωρίζουμε, η Ήπειρος δυνάμει με ανακατασκευάσει από το Ιόνιο πέλαγος, ανατολικά από την οροσειρά της Πίνδου και νότια, μετά την Αιτωλικοακαρνανία, από τον Κορινθιακό κόλπο. Όσον αφορά λοιπόν την επικοινωνία της με τον υπόλοιπο Ελλαδικό χώρο, θυμίζει περισσότερο νησί παρά χερσαίο διαμέρισμα της χώρας, αφού με την παραρκή κακοκαρία αποκρίνεται συγκοινωνιακά απ' αυτήν. Είναι χαρακτηριστικό το ότι, ευκολότερα αποκομίζεται από την υπόλοιπη χώρα η Ήπειρος παρά η Κρήτη, που είναι νησί, διότι η τελευταία συνδέεται με τον Πειραιά με μεγάλα πορθμεία, τα οποία ταξιδεύουν ακόμα και όταν φυσούν ανέμοι 8 μεταφύ.

Στο ξεπέρασμα αυτής της συγκοινωνιακής απομόνωσης της Ήπειρου, που δημιουργεί τη μορφολογία του εδάφους, προς τα νότια μιν, θα συμβάλει ουσιαστικά η κατασκευή της γέφυρας Ρίου-Αντιρίου, προς τα ανατολικά όμως, η κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής, που θα συνδέει την Ήπειρο με την Θεσσαλία, γιατί ο σιδηρόδρομος έχει την δυνατότητα να κυκλοφορεί με οποιαδήποτε καιρικές συνθήκες, και δια μέσου οποιασδήποτε μορφολογίας εδάφους.

Και βέβαια η προς ανατολίας διάδος είναι βασική για την Ήπειρο, αφού από και ενόψει Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό. Το πρόβλημα όμως της απομόνωσης της Ήπειρου έχει και μια άλλη διάσταση, όπως προανέφερα, ιδίως αν το δούμε από την πλευρά την αναπτυξιακή. Δηλαδή η απομόνωση κρίνεται και από τον όγκο και την ποσότητα των εμπορευμάτων και τον αριθμό των προσώπων που είναι δυνατόν να μεταφερθούν μέσα σ' ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, με την υπάρχουσα συγκοινωνιακή υποδομή. Από

όλες οι Ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και πολλές άλλες, προσαποθούν να καταναλώνουν το μεταφορικό έργο ορθολογικά, μεταξυ των διαφόρων μέσων μεταφοράς, αντιλαμβανόμενες ότι, ο ανταγωνισμός αυτός συνεπεί φέρει μεγάλη σπατάλη ενέργειας κ.λ.π. και ζημιώνει την Εθνική τους Οικονομία, αφήνοντας το βασικό και το μαζικό μέγος των μεταφορών, και ιδιαιτέρως την επιβατική μεταφορά, στον οδικό δρόμο. Δηλαδή κάνουν το αντίθετο από αυτό που γίνεται σήμερα στην Ελλάδα.

ΣΥΣΚΕΥΗ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Την 16.12.91 έγινε, με πρωτοβουλία της Πανεπιστημιακής Συμβουλίας και του Δήμου Ιωαννινών, σύσκεψη των φορέων της Ήπειρου, με θέμα τα συγκοινωνιακά προβλήματα της περιοχής και ιδιαίτερα το θέμα της συγκοινωνιακής απομόνωσης. Η σύσκεψη έγινε στο Δημαρχείο των Ιωαννινών, την εισήγηση της έγινε το μέλος της αναπτυξιακής επιτροπής της Πανεπιστημιακής Συμβουλίας.

Οι συσχεπόμενοι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι, δεν είναι δυνατόν να βγει η Ήπειρος από την απομόνωση της, αν δεν προχωρήσει η κατασκευή της γέφυρας Ρίου-Αντιρίου και δεν συνδεθεί με το σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας. Ούτε όμως και πραγματική ανάπτυξη μπορεί να γίνει, χωρίς αυτά τα δύο έργα.

Αποφασίστηκε να συγκροτηθεί στα Γιάννενα, μία συντονιστική επιτροπή, η οποία σε συνεργασία και μαζί με τους Δήμους Άρτας, Πρέβεζας και Ηγουμενίτσας, καθώς και με την αναπτυξιακή επιτροπή της Παν/κής Συμβουλίας, θα προχωρήσει στις αναγκαίες ενέργειες, για την προώθηση και υλοποίηση αυτών των δύο έργων. Πέραν αυτού όμως, αποφασίστηκε να συνεχιστεί και να ενταθεί ο αγώνας για την επίλυση και των υπόλοιπων συγκοινωνιακών προβλημάτων της Ήπειρου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο θέμα της υποβάθμισης της αεροπορικής σύνδεσης, η οποία αυξάνει αντί να μειώνει τα προβλήματα της επικοινωνίας της Ήπειρου με την υπόλοιπη χώρα, καθώς και την αναβάθμιση των 2 αεροδρομίων της Ήπειρου, με την επέκταση των απαραίτητων έργων.

Ο Δημοτικός Ραδιοφωνικός Σταθμός Ιωαννινών και ο τηλεοπτικός Σταθμός «ΗΧΩ», ζήτησαν και πήραν συνέντευξη επί των θεμάτων αυτών, από τον κ. Φασούλα, ο δε τελευταίος το ζήτησε και έλαβε μέρος και σε ζωντανή συζήτηση, με εκπροσώπους κομμάτων.

ΣΥΣΚΕΥΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Την 27/1/92 έγινε στην Αθήνα σύσκεψη για τα συγκοινωνιακά προβλήματα της Ήπειρου και ιδιαίτερα για την σιδηροδρομική της σύνδεση. Συμμετείχε η Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία, οι Δήμοι Ιωαννινών και Πρέβεζας, βουλευτές και ειδικοί επιστήμονες που έχουν ασχοληθεί ειδικότερα με το θέμα όπως ο καθηγητής του Οικονομ. Πανεπιστημίου κ. Λιούκας, ο καθηγητής του Ε.Μ.Π. κ. Αμπακούμης, ο καθηγητής του Πανεπιστ. Θεσ/νίκης κ. Γιαννοπούλου, ο Δ/ντής του ΟΣΕ κ. Κόεν, ο συγκοινωνιολόγος μέλος του Δ.Σ. του Συμβουλίου Φίλων Σιδηροδρόμων κ. Νάβας κ.α.

Εισηγήσεις ήταν ο ειδικός για θέματα σιδηροδρόμων δικηγόρος κ. Σπ. Φασούλας.

Από την σύσκεψη διαπιστώθηκαν:

— Η μελέτη σκοπιμότητας επέκτασης του Ο.Σ.Ε. στην Ήπειρο θα είναι έτοιμη τον Μάρτιο.

— Το κόστος του έργου εκτιμάται ότι θα φθάσει τα 180-200 δισ. δρχ.

— Είναι δυνατόν το έργο ν' αρχίσει στο τέλος της δεκαετίας και σε μία πενταετία να λειτουργήσει.

— Θα κινούνται 300 χιλ. τόνοι εμπορευμάτων ετησίως και 4.000—5.000 επιβάτες καθημερινά εκ των οποίων οι μισοί για Ηγουμενίτσα-Ιταλία.

— Η χρηματοδότηση του έργου, μετά τις οικονομικές αποφάσεις του Μάστροχ, μπορεί να γίνει κατά 75% από την Ε.Ο.Κ. και το υπόλοιπο 25% από το Κράτος μας που μπορεί να το πάρει από την Τράπεζα Ευρωπαϊκής Αναπτύξεως.

— Η απόδοση του έργου θα είναι 5-7% πάνω από τον πληρωμό.

— Η ωφέλεια του έργου είναι μεγάλη και ποικιλία.

Η εθνική οικονομία θα έχει κέρδος 4 δις το χρόνο. Η περιφερειακή ανάπτυξη πολλαπλασιάζεται. Αύξηση της απασχόλησης. Τα μείωσις της οδικής κυκλοφορίας και επομένως αποσυμφορήση οδικών αρτηριών. Εθνικοί λόγοι με την παράκαμψη της Γιουγκοσλαβίας. Άμεση σύνδεση της Ευρώπης με Μέση Ανατολή δια μέσου των δρόμων της ΕΟΚ Ηγουμενίτσα-Βόλος-Συρία.

Επομένως η σιδηροδρομική σύνδεση της Ήπειρου με την υπόλοιπη Ελλάδα και φυσικά με την Ιταλία (μέσω σιδηροδρομικών μίας της Χώρας μας.

Θ.Μ.

έργο για το οποίο θα χρειάζονταν 40 σύγχρονα φορτηγά αυτοκίνητα, των οποίων όμως η κυκλοφορία θα είχε πολλές αρνητικές επιπτώσεις, τόσο στην κυκλοφορική συμφόρηση όσο και στη μόλυνση και την συντήρηση των οδών. Όσον αφορά δε την μεταφορά επιβατών, αρκούν δύο παραδείγματα για να κατανοηθεί η δυνατότητα του σιδηροδρόμου. Στην Ιαπωνία, τα τρέινα μεγάλης ταχύτητας που συνδέουν το Τόκυο με την Οζάκα (απόσταση 515 χλμ., δηλαδή περίπου όσο Αθήνα-Θεσσαλονίκη), μεταφέρουν σε μία μέρα 520.000 επιβάτες. Οι προσωπικοί σιδηρόδρομοι της Γαλλικής S.N.C.F., μετακινούν κάθε μέρα από τις απομακρυσμένες πόλεις-δορυφόρους του Παρισιού στο Παρίσι 1.000.000 επιβάτες για την μεταφορά των οποίων θα απαιτούσαν 9.000 λεωφορεία.

Ένα άλλο μεγάλο πλεονέκτημα του σιδηροδρόμου, είναι η μικρή ενέργεια που καταναλώνει σε σχέση με τα άλλα μέσα μεταφοράς, για το ίδιο μεταφορικό έργο, μειώνοντας έτσι ακόμη περισσότερο το κόστος μεταφοράς. Έτσι, ενώ το αυτοκίνητο συμμετέχει κατά 16% στο παγκόσμιο μεταφορικό έργο, καταναλώνει το 78% της παγκόσμιας ενέργειας. Τα αντίστοιχα μεγέθη για τον σιδηρόδρομο είναι 17% με 3%, του αεροπλάνου 0,3 με 12,5%, και του πλοίου 67% με 65%.

Μόνο το πλοίο δηλαδή καταναλώνει μικρότερη ενέργεια για ίδιο μεταφορικό έργο. Εξ' άλλων, ο σιδηρόδρομος μοιάζει ελάχιστα έως καθόλου το περιβάλλον.

Τα ηλεκτρικά τρέινα δεν προκαλούν καμμία μόλυνση, ενώ τα dieselκίνητα προκαλούν 15 φορές μικρότερη μόλυνση από ότι το αυτοκίνητο, για το ίδιο μεταφορικό έργο. Τέλος, μεγάλα πλεονεκτήματα του σιδηροδρόμου, είναι η μεγάλη ασφάλεια που παρέχει (έχει το μικρότερο ποσοστό ατυχημάτων) και η δυνατότητα πραγματοποίησης του δημόσιου ανεξάρτητου από τις καιρικές συνθήκες. Ο σιδηρόδρομος δεν ανακόπτεται ούτε μειώνεται η ασφάλειά του ακόμα και σε περίπτωση ρυθιζέας.

Ο σιδηρόδρομος, μειονεκτεί έντατα τον αεροπλάνο, μόνο στην ταχύτητα, όμως και αυτό δεν είναι απόλυτο γιατί:

α. Το αεροπλάνο δεν μπορεί να αναλάβει σοβαρό εμπορευματικό μεταφορικό έργο, ούτε μαζική μεταφορά επιβατών.

β. Το κόστος μεταφοράς είναι πολλαπλάσιο και επομένως η ταχύτητα, που πολλές φορές δεν μειώνει αξιόλογα τον συνολικό χρόνο μεταφοράς, δεν παίζει βασικό ρόλο.

γ. Οι μεταφορές, με όλα τα αρνητικά τους, αυξάνουν την αντικοινωνικότητα της αεροπορικής εμπορευματικής μεταφοράς.

δ. Στην επιβατική μεταφορά, πέραν του οικονομικότερου αποτελέσματος της σιδηροδρομικής μεταφοράς, το τρέινο θεωρείται στατιστικά ασφαλιότερο, για διαδρομές μέχρι 3 ώρες, και ανταγωνιστικό για διαδρομές μέχρι 6 ώρες, διότι η αεροπορική μεταφορά δεν διαρκεί όσο η πτήση, οι δε παρεχόμενες από τον σιδηρόδρομο ανέσεις και ασφάλεια είναι μεγαλύτερες.

ε. Οι μεταφορές, με όλα τα αρνητικά τους, αυξάνουν την αντικοινωνικότητα της αεροπορικής εμπορευματικής μεταφοράς.

δ. Στην επιβατική μεταφορά, πέραν του οικονομικότερου αποτελέσματος της σιδηροδρομικής μεταφοράς, το τρέινο θεωρείται στατιστικά ασφαλιότερο, για διαδρομές μέχρι 3 ώρες, και ανταγωνιστικό για διαδρομές μέχρι 6 ώρες, διότι η αεροπορική μεταφορά δεν διαρκεί όσο η πτήση, οι δε παρεχόμενες από τον σιδηρόδρομο ανέσεις και ασφάλεια είναι μεγαλύτερες.

ε. Οι μεταφορές, με όλα τα αρνητικά τους, αυξάνουν την αντικοινωνικότητα της αεροπορικής εμπορευματικής μεταφοράς.

δ. Στην επιβατική μεταφορά, πέραν του οικονομικότερου αποτελέσματος της σιδηροδρομικής μεταφοράς, το τρέινο θεωρείται στατιστικά ασφαλιότερο, για διαδρομές μέχρι 3 ώρες, και ανταγωνιστικό για διαδρομές μέχρι 6 ώρες, διότι η αεροπορική μεταφορά δεν διαρκεί όσο η πτήση, οι δε παρεχόμενες από τον σιδηρόδρομο ανέσεις και ασφάλεια είναι μεγαλύτερες.

ε. Οι μεταφορές, με όλα τα αρνητικά τους, αυξάνουν την αντικοινωνικότητα της αεροπορικής εμπορευματικής μεταφοράς.

(Συνέχεια στο επόμενο)

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΡΔΕΛΗΣ

Η έννοια του ελληνισμού του Παιδείας. Και φυσικά, το αντίθετο. Παιδεία και ελληνισμός έχουν παλαιά και αλληλοεξαρτημένη σχέση στην ιστορία του ευρωπαϊκού πολιτισμού (και όχι μόνο). Θα μπορούσε μάλιστα να πει κανείς, ότι ο ένας υπάρχει χωρίς τον άλλον, αφού έχουν κοινή γλώσσα και κοινή καταγωγή. Και, βεβαίως, οικονομικό εύρος και αξία. Από την Παιδεία, άλλωστε, πηγάζει η ύμηση της αρετής του ελληνισμού ο οικονομικότητα, για την οποία ήρθε στον κόσμο να την υπηρετήσει έως συντελείας του αιώνος. Είναι η μόνη αποστολή που έχει να εκπληρώσει και χάριν αυτής θα τελειώσει και θα τελειωθεί. Αυτή ήρθε να μαρτυρήσει αποστολικά εν τω κόσμω.

Η Παιδεία αποτελεί το αποτελεσματικό οπλοστάσιο του ελληνισμού και την μοναδική πηγή από την οποία αντλεί τη δύναμή της. Χωρίς αυτή είναι αδύνατο να υπάρξει και προπαντός να αναπτυχθεί και να δημιουργήσει τους αγάλους καρπούς του πνεύματος, για τους οποίους και μόνο είναι προορισμένος από την Ιστορία. Οτιδήποτε άλλο είναι περιουσιακό της αποστολής του και των επιδιώξεών του, με αποτέλεσμα οπωσδήποτε εκφυλιστικά φαινόμενα και σήψεις, γεγονός που παρατηρούμε στις μέρες μας και από δεκαετίες τώρα, αλλά περισσότερο στις μέρες μας, κυρίως λόγω του χρονίου πάσχοντος αυτοαποκαλούμενου «Εθνικού Κέντρου».

Ο ελληνισμός είναι αποκλειστικά πνευματικό γεγονός. Αυτό δεν γράφεται για πρώτη φορά. Είναι γνωστό. Αλλά τι σημαίνει ότι ο ελληνισμός είναι πνευματικό γεγονός; Ότι πρώτα-πρώτα αποτελεί από τη φύση του μίαν υπερόριο πραγματικότητα. Ότι από τη στιγμή που θα αποκτήσει σύννομα θα πάψει και να υπάρχει. Και στους καιρούς μας το φαινόμενο αυτό έχει αρχίσει να διαφαιίνεται κατά τρόπο ανησυχητικό και επικίνδυνο.

Και τούτο για το λόγο ότι το λεγόμενο «Εθνικό Κέντρο» ποτέ δεν αποτέλεσε συνείδηση της αποστολής του, της συνείδησης του εθνικού, της δύναμης και της οικονομικής αξίας του ελληνισμού, αλλά, από της ιδρύσεώς του, βρίσκεται παγιδευμένος στις κεντρομόλους δυνάμεις του εθνικού κράτους, το οποίο αντί να αποτελέσει τον πυρήνα κεντρομόλων δυνάμεων, να έχει συνεχώς στραμμένη την

προσοχή του και το ενδιαφέρον του προς τα έξω, έγινε ενδοστρεφές και ομαλοσκοπικό. Δύο λέξεις το καταγράφουν: ανάπτυξη και καταστροφή, η οικονομία υπό διάφορες μορφές. Και έγινε έτσι συγγενές προς τη Δύση. Ενώ η δική του αποστολή είναι εντελώς διαφορετική. Η Δύση δημιούργησε τις πνευματικές προϋποθέσεις και έχει τα ανάλογα υλικά αποτελέσματα, ώστε να την κατατράχουν τα γνωστά ενδοκοσμικά φαινόμενα, που την οδηγούν από αδιέξοδο σε αδιέξοδο, σ' έναν ανενλόγητο και θηλικό και πνευματικά ταραγμένο, για να μη πάει διεστραμμένο κόσμο. Γι' αυτό και η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ έπρεπε να έχει εντελώς άλλο νόημα από εκείνο των άλλων μελών της. Ας επανέλθω όμως στο θέμα μου.

Η κρίση του ελληνισμού σήμερα είναι κρίση της Παιδείας του. Είναι αποκλειστικά και μόνο κρίση πνευματική και κρίση ηθική. Είναι αλλαγή ρότας, κατεύθυνσης και αποστολής του ελλαδικού κράτους, του αυτόκλητου αυτοαποκαλούμενου «Εθνικού Κέντρου». Η κρίση είναι βαθιά όσο ποτέ. Γιατί έχουμε ταυτόχρονα και σοβαρότατη κρίση θεσμών. Κατάλυση των θεσμών, θα έλεγα. Έτσι το πλήγμα είναι πολλαπλό. Καιρίο.

Το «Εθνικό Κέντρο» έχει από πολλά χρόνια χάσει τον προσανατολισμό του. Έχει το ίδιο αποδυναμωθεί και ευτελισθεί στα μάτια των πολιτών του και στα μάτια του έξω κόσμου. Γιατί παρασύρθηκε σε αλόγιστα πράγματα, ξένα προς την ιερότητα του αποστολικού.

Και έλληνες του εξωτερικού τους χρησιμοποιεί με τον πολιτικάντικο σαλταδόρισμα που χρησιμοποιεί και τους υπηκόους του. Στόχος του: τι θα εισπράξει, τι θα οφεληθεί, τι θα βάλει στην τσέπη και τίποτε άλλο, διπλωματικώς και οικονομικώς.

Η διάλυση μεγάλων κέντρων του ελληνισμού οφείλονται αποκλειστικά στη δική του ολιγοκρία και εγκληματική αδιαφορία. Γιατί, αντί να ασκήσει πολιτική προοπτικής, διπλωματίας ή της παραδόσεως του Γένους, και να χρειάζονται (και χρειάζεται συχνά) αποσπαστική και δυναμική, συμβιβάστηκε με τα γεγονότα, τα οποία το προκατέλαβαν. Αυτό, βέβαια, δεν έγινε τυχαία.

Δεν ωφελείται δηλ. μόνο σε αδιαφορία, αλλά και σε συνειδητή εκμετάλλευση των ποικίλων δυνατοτήτων

των ελληνικών κέντρων του εξωτερικού χάριν του ελλαδικού συμφέροντος και διατήρησης της εξουσίας. Με δυο λόγια ο ελλαδικός πολιτικαντισμός δεν θέλει σκοτούρες και όσο λιγότερα προβλήματα, τόσο καλύτερα, τόσο περισσότερο θα διατηρήσει την εξουσία το ένα ή το άλλο κόμμα.

Το θέμα είναι μεγάλο. Έχει πάρα πολλές πτυχές και δεν είναι τον παρόντος να τις δούμε όλες. Κατάληγοντας θα μπορούσαμε να πούμε ότι το ελλαδικό κράτος πρέπει κάποτε να αποβάλλει τον επαρχιωτικό χαρακτήρα του και να αποκτήσει συνείδηση οικονομική, και όντας εντός ορίων να γίνει υπερόριο. Αλλά για να γίνει αυτό χρειάζεται να επαναστατήσει οι τους στόχους του. Χρειάζεται κυβέρνηση του ελληνισμού και όχι του ελλαδικισμού. Προπαντός όμως έχει ανάγκη της Παιδείας του. Χωρίς αυτή θα είναι άσπλο και ανυπόλητο, ανίσχυρο, δηλαδή έστω και την παρούσα του στο σημερινό κόσμο. Έστω και αν εξασφαλισθεί και νιώσει σιγουριά στα πλαίσια και μιας πολιτικά ακόμα ενομένης Ευρώπης. Γιατί στην Παιδεία, όπως είπαμε, οφείλει ο ελληνισμός την οικονομικότητά του. Και φυσικά στη γλώσσα του. Η Παιδεία ήταν πάντοτε η ταυτότητά του, εκείνο που τον διέκρινε από τους άλλους λαούς και τον εκραταίωνε και τον εμεγαλύνει.

Ο ελληνισμός δεν υπήρξε ποτέ χερσόνησ, κατασκεύα στή, τεχνολόγος. Δεν διακρίθηκε ποτέ στα έργα των χειρών, αλλά στα έργα του πνεύματος. Και σ' αυτά είναι ανάγκη να επανέλθει το γρηγορότερο αν θέλει να επιβιώσει και να διακριθεί.

Οι καιροί βιάζουν. Τίσις μάλιστα όσο ποτέ άλλοτε. Γιατί τα χρόνια που μπορούσαμε να ελιπίσουμε, πέρασαν. Δεν έχουμε καιρό πια να περιμένουμε άλλο.

Οι κοσμογονικές ανακατατάξεις γύρω μας και περί από μας επιβάλλουν ομοψυχία και εγρήγορση, προγραμματισμό, προοπτικές και δράση.

Μα προπαντός ανοιχτούς ορίζοντες και συνείδηση οικονομική. Και για να γίνει αυτό πρέπει να επαναστατήσουμε την Παιδεία του Γένους.

Αυτή μόνη θα μας σώσει. Αυτή δύναμη ζωοποιός που ούσα εν παντί και πάντοτε τα πάντα καινά.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΡΔΕΛΗΣ

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούργια φτερά για τον Σύνδεσμό μας και την εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Για την αποπεράτωση του Πνευματικού Κέντρου του Σύνδεσμου οι τελευταίες ενισχύσεις είναι:

— Είκοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Απόστολος Ζόγκος που διαμένει στην Αθήνα στη μνήμη της μητέρας του Χαράλαμους.

— Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Πέτρος Χρ. Αρλέτος που διαμένει στο Ρετζίκι Θεσ/νίκης στη μνήμη του αδελφού του Δημητρίου.

— Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) οι συγγραφείς μας κ.κ. Γεώργιος κ. Βασίλειος Μαρέτσης που διαμένουν στην Παραμυθιά, στη μνήμη των 3 χρόνων από το θάνατο της μητέρας των Στυλίου.

— Επτά χιλ. (7.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Κ. Μπακαγιάννης που διαμένει στο Συκούριο Λαρίσης.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Μαρία Ντ. Γκαρτζονίκια που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Κων/νος Μπαρμπούτης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Γεώργιος Κρανιώτης που διαμένει στην Άρτα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Νίκος Κρανιώτης που διαμένει στην Άρτα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Κώστας Κρανιώτης που διαμένει στην Άρτα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Πέτρος Αρλέτος που διαμένει στην Άρτα.

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Γεώργιος Παράσης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Ελένη Τουλτσόπη που διαμένει στην Παραμυθιά.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Λένα Ράπτη που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Κων/νος Μπαρμπούτης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Τρεις χιλ. (3.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Θά-

νάσης Μητρογιάννης που διαμένει στους Καλαρύτες.

— Δύο χιλ. (2.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Αρλέτος που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλ. (2.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Αρλέτος που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλ. (2.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σπύρος Απ. Νέσσης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλ. (2.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Κατέσης που διαμένει στο Συκούριο Λαρίσης.

— Δέκα χιλ. (10.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Γεώργιος Κουταρέλας που διαμένει στη Φακαδόνα.

— Επτά χιλ. (7.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Απόστολος Τσίτσας ιατρός που διαμένει στον Καννά.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σπύρος Π. Φασούλας που διαμένει στην Αθήνα.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Βάσω Κωσταράκη που διαμένει στην Αθήνα.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Πέτρος Σπηλιός που διαμένει στη Φακαδόνα.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Γεώργιος Παράσης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Πέτρος Αρλέτος που διαμένει στους Καλαρύτες.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Γεώργιος Παράσης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Ελένη Τουλτσόπη που διαμένει στην Παραμυθιά.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Λένα Ράπτη που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλ. (5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Κων/νος Μπαρμπούτης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Τρεις χιλ. (3.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Θά-

νάσης Μητρογιάννης που διαμένει στους Καλαρύτες.

— Δύο χιλ. (2.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Αρλέτος που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλ. (2.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Αρλέτος που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλ. (2.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Αρλέτος που διαμένει στα Γιάννενα.

— Τρεις χιλ. (3.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Θά-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 9η ΣΕΛ.

ΑΛΚΥΟΝΙΔΕΣ

ΣΕΡΑΦΕΙΜ Κ. ΤΣΙΤΣΑΣ

Η ΑΛΚΥΩΝ είναι γνωστότατο πουλί, χάρις στους ωραίους μύθους που σκάωσε η φαντασία των προγόνων και στους διαλεχτούς στίχους της λυρικής μας μουσας, όπως εκείνοι του Δροσίνου.

Και στις ζωές τους πιο βαρείς χειμώνες αλκυονίδες μέρες καρτερών. Θα θυμηθούμε την ιστορία της σαν επίκαιρη των αλκυονίδων ημερών του πρώτου μήνα του χρόνου, του Γενάρη.

Σύμφωνα με τους αρχαίους μύθους η Αλκυών ήταν κόρη του θεού των ανέμων Αιόλου και συζυγος του Κήφια. Επειδή όμως παίνευε κάποτε με τον άνδρα της, πως ήταν πιο ευτυχιμένοι από τον Δία και την Ήρα, οργίστηκαν οι δύο θεοί, και τους μεταμόρφωσαν σε πουλιά, τον Κήφια σε γλάρο και τη γυναίκα του την Αλκυώνα σε ψαροπούλι. Συγχρόνως καταράστηκαν την Αλκυώνα να μη γεννάει τ' αυγά της την άνοιξη, όπως τ' άλλα πουλιά, αλλά χειμώνα. Έτσι τ' άμοιρο πουλί κινδύνευε ν' αφανισθεί. Γιατί τ' αυγά της, που τα γεννάει στα κολυμβήθρες των θαλασσινών βράχων, καθώς και τα πουλιά τ' αρπάζαν τα φουρτούνια, όμοια χειμερικά κύματα και τα καταστρέφαν.

Οι θρήνοι κι' οι οδυρμοί της Αλκυώνας για τη συμφορά της αυτή συγκίνησαν κάποτε τον Δία και πρόσταξε τότε όπως κάθε Γενάρη—τότε που θα γεννάνη η Αλκυώνα—να κάνει 14 ημέρες μεταφοράς και να λυσιπύσει, που ονομάστηκαν από τ' όνομά της «Αλκυονίδες».

«Κυοίστε δε αλκυόνες—γράφει ο Αιλιανός—ίσταται τα πελάγη, ειρήνην δε και φίλαν άνοιξιν άνεμοι, κύνει δε άρα χειμώνος μεσοπύγος».

Πραγματικά δε χαράσαστε συνήθως το Γενάρη τέτοιες ηλιόλουστες, καλοσυνάτες ημέρες, τις αλκυονίδες, τις οποίες εξηγεί η Μετεωρολογία έτσι:

Την εποχή αυτή οι μετεωρολογικές συνθήκες στην Ελλάδα και στις νότιες περιοχές της Ευρώπης είναι τέτοιες που να μην πνέουν άνεμοι κι' έτσι ο καιρός είναι καλός κι' ευχάριστος.

Η Αλκυών έδωσε τ' ονόμα της στο λαμπρότερο αστέρι της Πούλιας (που ανήκει στο Ζωδιακό αστερισμό του Ταύρου), επειδή τούτο μεσουρανήει τις βραδυνές ώρες του Δεκέμβρη, τότε που κτίζει τη φωλιά του, το πολυθηλόπιτο αυτό πουλί. Μερικοί μάλιστα όπως ο αρχαίος σοφός Αριστοτέλης, παραδέχονται πως η Αλκυώνα γεννεί το Δεκέμβρη.

Σύμφωνα με άλλον μύθο ο άντρας της Αλκυώνας Κήφιας βρήκε τραγικό θάνατο. Πνίγτηκε στη θάλασα. Όταν η Αλκυώνα βρήκε το πτώμα του, έπεσε απάνω του και θρηνησέ ασπαμάτια. Δεν ήθελε να τ' αποχωρισθεί. Ήθελε να πεθάνει κι' αυτή μαζί του. Ο Ζεύς συγκινήθηκε από την αφοσίωση της αυτή και την μεταμόρφωσε σε πουλί.

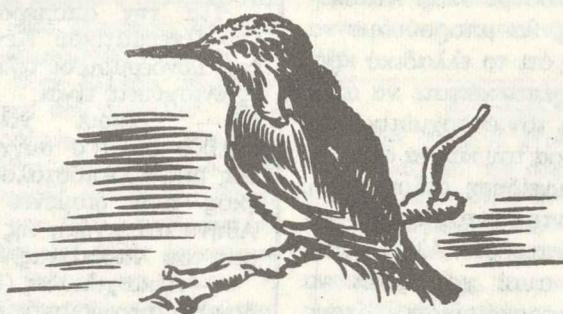
Είναι θαλασσινό πουλί, και κατοικεί στους πυκνόφυ-

τους όχτους των ποταμών, λιμνών και των θαλασσών, κοντά στα ιχθυοτροφεία, στα οποία κάνει ζήμιες. Έχει ιδιαίτερη αδυναμία στα ψάρια γι' αυτό ονομάζεται ψαροφάγος και ψαροπούλι.

Σε καποιο πλατωνικό διάλογο με τίτλο «η αλκυών», γίνεται κριτική συζήτηση ανάμεσα στο Σωκράτη κι' ένα μαθητή του σχετικά με την αξία των αρχαίων μύθων που αναφέρο-

ύνθη της γαλήνης εκείνης της ώρας χαίρετοισαν πολυάριθμα κοπάδια γλάρων με την λευκότητα της ειρήνης.

Οι μεγαλύτερες εκρήξεις χαράς έρχονται από τη διπλανή σπάνη. Λίγες σαφακασιανές καλίδες, στις οποίες παραχειμάζουν κτηνοτρόφοι νομάδες, που περνάνε το καλοκαίρι στα βουνά των Αγράφων. Ακρογιάλι και χειμαδιό βλάχικων κонаικών είναι ο ελληνι-

Η Αλκυών

νται στις μεταμορφώσεις των ζώων και των πτηνών.

Ο Σωκράτης, αναφέροντας τον μύθο της Αλκυώνας, λέγει πως ο θάνατος του συζύγου της Κήφια της προξένησε τόση λύπη, ώστε να μην ημπορή να βρούμε πούθενά παρηγοριά. Οι θεοί συγκινημένοι από τη συνήθεια της αφοσίωσης την έκαμαν πουλί.

Σε παρατήρησι του μαθητού του, ότι δεν πρέπει να διδοί κανείς πίστι σε τέτοια... παραμύθια μεταμορφώσεων ανθρώπων σε πουλιά, ο Σωκράτης κάνει ολόκληρη διδασκαλία στην οποία επισημαίνει την απειρίστη δύναμη του Θεού και την ανυπερβλήτη υπεροχή του απέναντι στον άνθρωπο.

«Ο βίος των ανθρώπων—λέει ο Σωκράτης—είναι ολιγόχρονο και γι' αυτό η εμπειρία του για ό,τι αφορά τους θεούς είναι ανεπαρκής. Δεν αντιλαμβάνεται ο άνθρωπος ότι χρειάζεται πιο μεγάλη δύναμη να ξεσκαχθεί στην ήρεμη θάλασσα η τεχνικώδης θύελλα κι' αυτή αργότερα να δαμάσθη και να καταπραυνεί, απ' ό,τι χρειάζεται για να μεταμορφωθεί μια γυναίκα σε πουλί. Είμαστε ανίκανοι εμείς οι άνθρωποι να συλλάβουμε την ανυπερβλήτη δύναμη των Θεών, γι' αυτό είναι φρόνιμο να μην ασπασθούμε, αλλά να δεχόμαστε τους παλιούς θρύλους, όπως μας τους παρέδωκαν οι πατέρες μας. Ιδιαίτερα δε εγώ θα σεβασθώ—συνεχίζει ο Σωκράτης—το θρύλο της Αλκυώνας και θα τον θυμίσω στη γυναίκα μου την Ξανθίππη, γιατί είναι κατ'άλληλος να ενισχύει την αγάπη των γυναικών προς τους συζύγους τους».

Την ομορφιά και τη θαλασσιότητα της Γενάριατης κατάχρηστος λαοκάδης και καλωσύνης—τις αλκυονίδες—τη χάριτα κάποιου μεσημέρι, ύστερα από τη γιορτή των Φάτων, στα ριζά ενός πενιχρού βουνού της Λοκίδος, αντίκριστο στο γαλάζιο καθρέφτη του Ευβοϊκού κόλπου. Ο ουρανός καταγάλανος σαν την υγρή επιφάνεια της θάλασσας. Την απεραινώ-

κός παράδεισος. Εγκατέλειψαν δάτοδα και τετράποδα, τις σκοτεινές κωνικές καλίδες. Μια αττίδα ήλιου δεν τις περνάει. Τα κοιτούσε βλάχες ξεχιδιχάν στα μονοπάτια των σχίνων, που τα χρίσωνε η κατάφωτη λαοκάδης. Τρέχουν για την κοινή πηγή. Τους ακολουθούν με τρελλούς πιδούς, σαν περτότοι και αρλεκίνοι, κάτι νεογέννητα κατσίκια.

Στο διπλανό ρυάκι έχουν καθελκύσει το χάρτινο στόλο τους.

Μια βλάχα ροδοκόκκινη τη βρισκω πιά περά σκυμμένη σε να κεντάει στον καμάρ της γης. Μ' ένα μαχαίριό της μαζεύει άγρια χόρτα για τη βραδινή μπαμπανέτσα. Έτσι ονομάζουν το λαχανόφυτο, που γίνεται με μοποτάλεμο εδώ στη Ρούμελη.

Όταν καλοψηθή στη γάστρα, με λίγο καλό λαδάκι στο ταυρί, γίνεται γλυκίσμα. Κρίμα, που δε βρισκόμαστε τόσο μακριά το βράδυ από τη ζεστή αμμορίσια της μπαμπανέτσας. Πρόθυμη μια άλλη σαρακατσάνα να μας μαζέψει άγρια ραδικά για τη σαλάτα μας. Την ώρα που φεύγουμε, είχε γεμίσει το βλάχικο ταγάρι. Ο γαρός που τον περιτυλιόμουν ταϊζοντάς τον τρυφερό φύλλω, μα ελγός, έκανε ένα γερούσι κατά τον τρουβιά. Τον αποπύρε η σαρακατσάνα.

—Να α μαγκιούφκο! Για σένα τα μάζενα τα λάχανα; Συντηθιμένο όμως το υποζύγιο από τέτοιες κατσάδες δεν δύναντο. Δέχτηκε πρόθυμα κι' αγόγυστα σε λίγο τον αναβάτη του, που ξεκινούσε την ώρα που η πόλη ολόκληρη αγγαλιούσε μέσα στην πλημύρα της ευφροσύνης αυτής της παμφορικής και θερμής ημέρας... Την ώρα εκείνη ακούστηκε ψηλά στο διάσελο του βουνού ο γλινικός αντίλαλος της καμπάνας του χωριού. Η καμπάνα του εορτασμού. Ήταν Σαββάτοβραδο. Από τις πιο ευτυχισμένες ώρες της ελληνικής εξοχής.

Τυπογραφεία: Γ. ΔΟΥΒΛΑΗ - Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ 28 Οκτωβρίου 41 * ΤΗΛ. 20.544 * ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Πρόσφατα αρραβωνιάστηκε ο εξάρετος συγγραφέας και Πρόεδρος του Συνδέσμου μας ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝ. ΦΑΣΟΥΛΑΣ με την εκλεκτή της καρδιάς του ΕΛΕΝΗ ΦΛΟΥΔΑ. Τους ευχόμαστε καλά στέφανα, υγεία και επιτυχίες στη νέα ζωή που ανοίγεται μπροστά τους.

ΓΑΜΟΣ

Την 8/2/92 στον Αγ. Νικόλαο Ιωαννίνων παντρεύτηκε η Καλαρρυτιωτοπούλα γιατρός ΝΕΝΑ ΔΑΜ. ΜΟΥΣΑΦΗΡΗ με τον εκλεκτό της καρδιάς της τραπεζικό υπάλληλο ΣΤΕΦΑΝΟ ΧΑΡΤΖΑΒΑΛΟ. Τους ευχόμαστε υγεία, ευτυχία, και επιτυχίες στη νέα τους ζωή.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Με κρατικό βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας βραβεύτηκε επάξια για το πολιτιστικό έτος 1991 ο συνεργάτης της εφημερίδας μας και φίλος των Καλαρρυτιτών λογοτέχνης ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΡΟΚΟΣ. Τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» του σφίγγουν θερμά το χέρι και του εύχονται κάθε ευτυχία και γόνιμη πνευματική προσφορά στα Γράμματα μας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

—Με το τέλος του 1991 χάθηκε έφργε για πάντα από κοντά μας ο συμπαθέστατος και εργατικώτατος συγγραφέας μας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡ. ΑΡΑΕΤΟΣ. Τάφησε στην περιοχή Λάρισας όπου και ζούσε τα τελευταία χρόνια.

—Στα μέσα του Γενάρη οι Καλαρρυτίτες δέχτηκαν ένα πλήγμα. Χάθηκε για πάντα, στα Γιάννενα όπου ζούσε τα τελευταία χρόνια, η σεβάσµια ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Κ. ΓΚΟΥΜΑ. Ενταφιάστηκε στην γενέτειρά της στους Καλαρρυτίτες, όπου την συνόδεψαν για τελευταία φορά πολλοί συγγενείς, φίλοι, και συγγραφείς. Στον πόνο της οικογένειάς της ας είναι βάλοσµο και παρηγοριά η μνήμη της καλωσύνης της, του απροσποίητου χαμογέλου της και της υποδειγματικής νοικοκυροσύνης της.

—Τέλη Γενάρη στη Λάρισα ένας απ' τους πιο αγαπητούς συγγραφέας μας ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΡΟΥΜΠΟΣ άφησε την ματαιότητα των εγκοσµίων. Άνθρωπος αγωνιστής της βιοπάλης, τίμιος και εργατικός έχαιρε γενικής εκτίμησης, γι' αυτό η θλίψη του θανάτου του απλώθηκε σ' όλους τους Καλαρρυτιώτες.

Στις οικογένειες των θανόντων συγγραφέων μας εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους µ' οποιοδήποτε τρόπο µας συμπαράσταθηκαν στο βαρύ πένθος µας για το θάνατο της πολυαγαπηµένης µας συζύγου, µητέρας και γιαγιάς ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Κ. ΓΚΟΥΜΑ.

Οικογένεια ΚΩΝ. ΓΚΟΥΜΑ

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

— * —

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΠΑΤΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»

ΛΑΜΠΟΒΙΛΛΗ 3 * ΤΗΛ. 37.440 * ΓΙΑΝΝΙΝΑ

— * —

Συντάσσεται από επιτροπή

Πληροφορίες - Εμπέδεια Εκδόσεων - Συνδρομές - Εμβάσματα:

* Θεόδωρος Μπαργιάννης

Τέρμα Στρ. Παπάγου - ΙΩΑΝΝΙΝΑ 454 45

τηλ. (0651) 25.561

— * —

Τα έξοδα εκτύπωσης και διανομής της εφημερίδας, καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φίλων μας.

— * —

Τυπογραφεία:

Γ. ΔΟΥΒΛΑΗ - Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

28 Οκτωβρίου 41 * ΤΗΛ. 20.544 * ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΝΤΟΡΑ ΝΤ' ΙΣΤΡΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΣΑΛΑΟΥΡΟΥ-ΤΡΟΒΑ

Στην εποχή της τόσο προηγμένης τεχνολογίας και των κομπιούτερ που ζούμε, είναι δύσκολο να μας περιβέψει χρόνος για ν' ασχοληθούμε λιγάκι και με το χτες. Ευτυχώς που βρίσκουμε την ιστορία στο σχολείο. Όμως δε πρέπει αυτό. Υπάρχουν πολλοί τομείς που πρέπει να ερευνηθούν. Το χτες στηρίζει το σήμερα και το σήμερα ετοιμάζει το αύριο. Σε λίγο ο περασμένος αιώνας, ο 19ος θα είναι προπερασμένος γι' αυτό θα πρέπει ν' ασχοληθεί και με αυτόν περισσότερο, όσο είναι πιο κοντά μας.

Σ' αυτό τον αιώνα αρκετές γυναικές διακρίθηκαν για τη μόρφωσή τους, τις σπουδές τους και το ρόλο που έπαιξαν για να βοηθήσουν τη γυναικα της εποχής τους. Είναι γυναίκες που πρόσφεραν πολλά, Ελληνίδες που έζησαν στη μόλις ελευθερωμένη Ελλάδα κι άλλες που ήταν εγκατεστημένες στο εξωτερικό. Ενδεικτικά αναφέρουμε την Ευανθία Καίρη, τη Σωφία Αλμπέρτη, τη Μαργαρίτα Βαρθολομαίου-Μηνιάτη, την Ελένη Γκίκα κι άλλες.

Η ζωή και το έργο της Ελένης Γκίκα παρουσιάζει ξεχωριστό ενδιαφέρον. Όμως είναι σχετικά δύσκολο να συγκεντρώσει κανείς αρκετά στοιχεία, γιατί αν και ασχολήθηκε πολύ με την Ελλάδα δεν έζησε σ' αυτήν. Η Ελένη Γκίκα γεννήθηκε στο Βουκουρέστι το 1828. Ο πατέρας της, ο ηγεμόνας Μιχαήλ Γκίκας, είχε χρηματίσει και υπουργός των εσωτερικών της Βλαχίας και ήταν αδελφός του Αλέξανδρου, που διαδέχθηκε το θρόνο της Βλαχίας το Γρηγόριο Δ. Γκίκα.

Η οικογένεια Γκίκα καταγόταν από την Ηπειρο και αρχηγός της ήταν ο Γεώργιος που το 1688 τον κάλεσε ο φίλος του Ο Βεζύρης Μαχμέτ Κυπριολής, να πάρει το θρόνο της Μολδαβίας κι ύστερα από ένα χρόνο της Βλαχίας. Η Ελένη Γκίκα ήταν εξαδέλφη του Δημητρίου Γκίκα που στάθηκε πρόεδρος του ρουμανικού συμβουλίου και εξαδέλφη του ηγεμόνου της Σαρνίου Ιωάννη Γκίκα. Μητέρα της Ελένης ήταν η ηγεμόνισσα Ακατερίνη, γυναικα πολύ μορφωμένη αφού κατά τους ιστορικούς στάθηκε η πρώτη γυναικα που δημοσίευσε διάφορα λογογραμμάτια στη ρουμανική γλώσσα. Το 1841 ο ηγεμόνας Μιχαήλ Γκίκας άφησε την πολιτική. Με τη βοήθεια της Ελένης Γκίκας ασχολήθηκε ο Βαρθολομαίος Τσεκέτης. Όλοι οι πολιτικοί της οικογένειας Γκίκα ήταν φιλέλληνες και φιλοεθνικοί. Φαίνεται ότι έμεινε μεγάλο διάστημα με το θείο της Αλέξανδρο όταν εκείνος ήταν ηγεμόνας της Βλαχίας. Στη μόρφωσή της είχε πολύ συντελέσει ένας σοφός Έλληνας καθηγητής ο Γρηγόριος Παπαδόπουλος, που όπως η ίδια ομολόγησε την εμπύρε στους αρχαίους κλασικούς και στους νεότερους φιλόλογους.

Η Ελένη Γκίκα ήταν πολύ έξυπνη, ευφύεστη κατά τους βιογράφους της και λάτρευε τη μελέτη. Αρχισε να γράφει από πολύ μικρή, σε ηλικία έντεκα ετών είχε γράψει ένα υπέροχο διήγημα. Εκτός από τη μόρφωση συνδύαζε και αρκετή χάρη και ομορφιά και ήταν το στολίδι της αλής του ηγεμόνα. Με τον πατέρα της είχε επικοινωνία τη Βιέννη, το Βερολίνο και τη Δρέσδη. Το 1849 παντρεύτηκε το Ρίσο ηγεμόνα Αλέξανδρο Κολτσώφ Μασάλοκ, γόνου μιας από τις τρεις ενδοεότερες οικογένειες της Ρωσίας. Οι άλλες δύο ήταν οι οικογένειες των Οδονόφσκι και των Γορτζάκωφ. Ο σύζυγος της ήταν υπασιστής του αυτοκράτορα της Ρωσίας.

Με το γάμο της εγκαταστάθηκε στην Πετρούπολη. Εκεί όμως δεν μπόρεσε να μείνει για πολλούς λόγους που κυριότερος ήταν φαίνεται το κλίμα τα πολλά κρύα στη Ρωσία αλλά και οι πολιτικές της πεποιθήσεις, αντίθετες προς τη ρωσική αυλή. Τα φιλελεύθερα αισθήματα δεν μπορούσαν να γίνουν ανεκτά από τη ρωσική κυβέρνηση κι έτσι το 1855 χώρισε και φεύγει από τη Ρωσία. Παιδιά δεν είχε αποκτήσει.

Μέχρι το 1860 έζησε στο Βέλγιο, Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία και Ελβετία. Στις χώρες που έμεινε μελέτησε τα ήθη, έθνη, ιστορία και διάφορους νόμους. Αρχισε δε να γράφει σειρά βιβλίων και άρθρων, όχι με το όνομά της αλλά με το ψευδώνυμο Ντόρα ντ' Ιστρία, ίσως και για λόγους πολιτικούς. Γνώριζε πολύ καλά εννέα γλώσσες, την ελληνική, ιταλική, γερμανική, αγγλική, γαλλική, ρουμανική, ρωσική, αλβανική και λατινική. Την αρχαία ελληνική την γνώριζε τόσο καλά που διηγούνται σχετικά και το εξής περιστατικό. Όταν ο Αλέξανδρος Χούμπολτ

προσκληθήκε από το Φρειδερίκο Γουλιέλμο το βασιλιά της Πρωσίας για να του μεταφράσει ελληνικές ανάγλυφες επιγραφές, ο σοφός Γερμανός συμβουλευθηκε την Ελένη Γκίκα που με μεγάλη ευκολία τις ερμήνευσε. Η δε Ισαβέλλα Θεοτόκη έλεγε ότι «γνώριζε και γράφει πολλές γλώσσες και ομιλεί ταύτας μετά το σούτης ευχερείας και ταχύτητος, ώστε ο ακούων αυτής νομίζει ότι είναι η μητρική αυτής γλώσσα».

Η Ελένη Γκίκα περιηγήθηκε σχεδόν όλη την Ελλάδα όπου έγινε δεκτή με τιμές και το 1861 της δόθηκε και η ελληνική ιθαγένεια, παμψηφεί από τη Βουλή των Ελλήνων. Από την Ελλάδα πήγε στην Ιταλία. Εκεί ο Γαριβάλδης

την παρότρυνε να χρησιμοποιήσει την επιφροή της στους Ρουμάνους, κατά της Αυστρίας. Αυτό αποδεικνύεται και από την επιστολή που στάλθηκε στις 16 Ιουλίου 1861 όπου αναφέρονται σχετικά: «Οι Μολδοβλάχοι πρέπει να πράξουν το αυτό (να επιμυχήσουν) δηλονότι τους Μαϊρούς». Ελπίζω πολύ εις την επί των συμπατριωτών υμών υψηλήν επιρροήν, ίνα συσπειρωμένοι αυτούς τους δεσμούς, οίντες οφείλουσι τον λοιπού να ενώσονται τας ανατολικάς φυλάς μετά των εν τω κέντρω και εν τη δύσει της Ευρώπης διεσκορπισμένων αδελφών των».

Η Ντόρα ντ' Ιστρία θέλησε να τη συμπράματά της να τονώσει το εθνικό αίσθημα των ανατολικών λαών, θέλησε να διδάξει τους κυβερνώντες και κυβερνιόμενους ότι όλοι οι λαοί έχουν το δικαίωμα να ζουν ελεύθεροι με νόμους φιλελεύθερους. Η ίδια αν και ήταν πολύ νέα το 1846 είχε πάρει μέρος στα πρώτα ιταλικά κινήματα. Ζώντας την εποχή που στην Ευρώπη γίνονταν ανακατατάξεις και αναποδοστροφές εξ αιτίας των κινήματων και έχοντας την εμπειρία της απειλής του αυτοκράτορα Νικολάου εναντίον της Ρουμανίας για την οποία και ο θεός της Γρηγόριος ο ΙΙΙ έχυσε το αίμα του, προστάθηκε με τα φλογερά άρθρα της να κάμει να καταλάβουν όλοι ότι η λύση στα προβλήματα κατοχής είναι καλύτερη με τα ραπτά, με το διάλογο όπως θα λέγαμε σήμερα, παρά με τα όπλα. Η ανεξαρτησία των λαών είναι αναφαίρετο δικαίωμα όπως και η δικαιοσύνη για όλους.

Τόσο πολύ αναζητούσε και κατέγραφε τις πηγές απ' όπου στήριζε τη γνώμη της και τόσο πολυμαθέστατος ήταν που οι σύγχρονοί της την αποκαλούσαν «ζώσα εγκυκλοπαίδεια».

Παρόλ'αυτα, η Ντόρα ντ' Ιστρία, ασχολήθηκε και με τη ζωγραφική. Τα πρώτα μαθήματα ζωγραφικής τα πήρε από τον Κάουφμαν και τον Ευτύχιο Ταβόνι και τα πρώτα έργα τα είχε εκθέσει στη Δρέσδη το 1845 διαθέτοντας τα προϊόν της πώλησής τους υπέρ των φτωχών. Το 1845 τα έργα της βραβεύτηκαν με αργύριο βραβείο στη Πετρούπολη και τα θέματα της τα αντλούσε από τις ομορφιές της φύσης. Πολύ αεθλόγοι πίνακές της ήταν εκείνοι που παρουσάζαν, κατά τους σύγχρονους της, «την ελάνη και τον φούνκα».

Τη γλίκια φυσιογνωμία της, τη φυσική της ομορφιά, την ευφυία της, όπως μαρτυρούν και οι προσωπογραφίες της, όταν ήταν ακόμα δώδεκα ετών ύμνησε με ωραίους στίχους ο Ρουμάνος ποιητής Ηλιάδης Ραδουλέσκου.

(Συνέχεια στο επόμενο)

ΛΑΔΙ ΣΤΟ ΔΥΧΝΑΡΙ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 7η ΣΕΛ.

— Πέντε χιλ.

(5.000

δρχ.) η συγγραφέας μας κ. Ευδοξία Τσάλα-Φαρίνα που διαμένει στην Αμερική.

— Πέντε χιλ.

(5.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Ευάγγελος Γκομάς που διαμένει στα Γιάννενα.

— Πέντε χιλιάδες

(5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Κώστας Μπελεμής που διαμένει στη Λάρισα.

— Πέντε χιλιάδες

(5.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Κατέρης που διαμένει στο Συκούριο Λαρίσης.

— Τέσσερες χιλ.

(4.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Ζαφειρίδης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Τρεις χιλ.

(3.000 δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Κων/νος Ρούκης που διαμένει στο Σηρόμερο.

— Τρεις χιλιάδες

(3.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Κουκοβάκης που διαμένει στο Μακρυχώρι Λαρίσης.

— Τρεις χιλιάδες

(3.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Χρήστος Μπακαγιάννης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Τρεις χιλιάδες

(3.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Κων/νος Αρλέτος που διαμένει στα Γιάννενα.

— Τρεις χιλιάδες

(3.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Κουκοβάκης που διαμένει στο Μακρυχώρι Λαρίσης.

— Τρεις χιλιάδες

(3.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Χρήστος Μπακαγιάννης που διαμένει στα Γιάννενα.

— Τρεις χιλιάδες

(3.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Κων/νος Αρλέτος που διαμένει στα Γιάννενα.

— Τρεις χιλιάδες

(3.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Κ. Μπακαγιάννης που διαμένει στο Συκούριο.

— Τρεις χιλιάδες

(3.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Νικόλαος Μπαϊκούσης που διαμένει στους Καλαρρυτίτες.

— Δύο χιλιάδες

(2.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Μπελεμής που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες

(2.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Μπελεμής που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες

(2.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Μπελεμής που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες

(2.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Μπελεμής που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες

(2.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Μπελεμής που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες

(2.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Μπελεμής που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες

(2.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Μπελεμής που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες

(2.000

δρχ.) ο συγγραφέας μας κ. Σωτήριος Μπελεμής που διαμένει στα Γιάννενα.

— Δύο χιλιάδες

(2.000</

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΝΕΑ

Αποφάσεις Κ.Σ. Στις 25/1/91 συνεδρίασε το Κοιν. Συμβούλιο και συζήτησε:

1. Τη συμμετοχή της Κοινότητας με 20% στο ποσό των 15 εκ. δρχ. για την μετατροπή τμήματος του Δημοτ. Σχολείου σε Πνευματικό Κέντρο. Ο σύμβουλος Κ. Μπαρμπούτης εξέφρασε επιφυλάξεις για την δυνατότητα της εξεύρεσης των 3 εκατ. που απαιτούνται από την Κοινότητα. Ο Πρόεδρος τόνισε ότι σε έσχατη ανάγκη θα καταφύγει στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ώστε να υλοποιηθεί το έργο. Τελικά εγκρίθηκε η συμμετοχή.

2. Καταρτίστηκε και ψηφίστηκε ομόφωνα ο προϋπολογισμός του 1992. Σ' αυτόν περιλαμβάνεται και πίστωση 340 χιλ. δρχ. για εξόφληση δανείου της κοινότητας παρελθόντων ετών, που σήμερα με τα τοκοχρεωλύσια ανέρχεται στο ποσό των 1,2 εκ. δρχ.

Ο σύμβουλος Σωτ. Μπακαγιάννης ζήτησε να συζητηθεί και η αίτηση του περασμένου Μαΐου μέρους κτηνοτρόφων που ζητούσαν απαγόρευση βοσκής αγελάδων στις στάνες πέραν μιας ημερομηνίας.

Ακόμη ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαρρυτών ζήτησε να συζητηθεί το θέμα του λειβαδιού.

Ο πρόεδρος υποσχέθηκε και τα δυο θέματα να συζητηθούν στο επόμενο Κοινот. Συμβούλιο που προβλέπεται για την 22/2/92.

Δασικοί δρόμοι. Στο αναβληθέν για την 12/2/92 Νομαρχ. Συμβούλιο προβλέπεται να συζητηθούν και τα δασικά έργα του νομού.

Μεταξύ αυτών προτείνονται ο καθαρισμός των αγροτικών δρόμων Καλαρρυτών, Συρράκου, Μαστουκίου προϋπολογισμού 4 εκ. δρχ. και κατασκευή τοίχου αντιστήριξης και

λεκάνης απορροής στη θέση «Γκόντρου» προϋπολογισμού 2 εκατ. δρχ.

Η κ. Νομάρχης υποσχέθηκε ακόμη να γίνει προσπάθεια για την άμεση σύνδεση των κοινοτήτων Καλαρρυτών και Συρράκου μέσω Βλαχιάτης.

Δημοπράτηση έργων δρόμου. Την 12/2/92 δημοπρατείται από την Δ/νση Τεχν. Υπηρεσιών Ιωαννίνων το έργο διάνοιξη του δρόμου από Σήραγα-ποτάμι- Καλαρρύτες προϋπολογισμού 50 εκ. δρχ.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας ζήτησε να συμπεριληφθούν και 2 τεχνικά στο «Ζ» κάτω από Κηρίνα και η επισκευή του ημικατεστραμένου παραδοσιακού γεφυριού στον Καλαρρύτικο. Ο Δ/ντης της Δ.Τ.Υ. υποσχέθηκε να συμπεριληφθούν κι' αυτά στην μελέτη και να προηγηθούν.

— Εντός των ημερών μεταφέρονται τα υλικά για την ενίσχυση της γέφυρας Φλάμπου.

— Ακόμη η Δ.Τ.Υ. θα τοποθετήσει 4 πινακίδες που κατασκεύασε η 3η ΔΕΚΕ για σηματοδότηση του δρόμου για Καλαρρύτες από Πετροβούνι και Χριστούς.

Δενδροφύτευση. Η κοινότητα ζήτησε από το Δασαρχείο 500 δενδρύλλια καρυδιάς 200 καστανιάς και 200 ελάτης για να διατεθούν στους Καλαρρυτιώτες ώστε να φυτευθούν σε ιδιωτικούς και κοινόχρηστους χώρους στους Καλαρρύτες. Οι ενδιαφερόμενοι συγχωριανοί μας παρακαλούνται να δηλώσουν έγκαιρα στην κοινότητα και στους Συλλόγους τον αριθμό και το είδος των δενδρύλλων που θέλουν να προμηθευτούν και θα τους παραχωρηθούν ΔΩΡΕΑΝ.

Σ.Σ. Πηγή των Κοινοτικών νέων είναι ο Πρόεδρος της Κοινότητας.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ»

Ο Λαογραφικός και Χορευτικός μας Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» την παραμονή των Χριστουγέννων διοργάνωσε στο Πνευματικό του Κέντρο αναπαράσταση των Χριστουγεννιάτικων και Πρωτοχρονιάτικων εθίμων των Καλαρρυτών.

Το βάρος μεταμόρφωσης μιας αίσουσας του Πνευματικού μας Κέντρου σε «οινοτά» Καλαρρυτιώτικου αρχοντικού από τη μια με τη περίτεχνα υφαντά, τα κεντήματα, τις φορεσιές τα χαλκώματα, και τα ασημικά κι από την άλλη τα οικιακά εργαλεία όπως ρόκες, βιτσέλες, αργαλειός, βαρέλα, σουφράδες, λάμπες, σφραγίδες κ.α. ανέλαβαν έμπειρες και καταξιωμένες Καλαρρυτιώτισσες

νοικοκυρές όπως η Αγγελική Δογορίτη, η Ρίτα Γκογκάκη, η Ευθυμία Αρλέτου, η Αγγελική Κώτσια, η Αντωνία Αρλέτου, η Νίνα Τζουμάκα, η Μαριάνθη Μπακαγιάννη, η Διαμάντω Αρλέτου κ.α.

Οι ίδιες Καλαρρυτιώτισσες ζωντάνεψαν το «πιάσιμο του σιμιθένιου» προζυμιού, ζήμωσαν και κέντησαν με μεράκι τα κουλούρια, τα «πετεινάρια» τις «κούκλες» το χριστόψωμο, τα έψησαν στη γάστρα, μέλωσαν τα «καρκανάκια».

Καλαρρυτιωτόπουλα μας συγκίνησαν με τα κάλαντα τα γνωστά «κουλίντα μιλίντα».

Η όλη εκδήλωση μαγνητοσκοπήθηκε από το τοπικό τηλεοπτικό κανάλι «ΗΧΩ»

και προβλήθηκε την παραμονή και ανήμερα της Πρωτοχρονιάς.

Ακόμη το ίδιο κανάλι μαγνητοσκόπησε ένα τμήμα του Χορευτικού μας Όμιλου Ηπειρώτικους χορούς τους οποίους πρόβαλε τις επόμενες μέρες της Πρωτοχρονιάς.

Όπως έχει καθιερωθεί εδώ και αρκετά χρόνια το Σάββατο της εβδομάδας των Φώτων παιδιού του Χορευτικού μας Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» για το καλό της κοινότητας έκοψαν την Πρωτοχρονιάτικη πίτα τους στο Πνευματικό Κέντρο προσφέρθηκαν δώρα στα τυχερούς των τμημάτων.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Η πρώτη εκδήλωση του χρόνου στο Συνδέσμο μας —εδώ και 20 χρόνια— είναι το κόψιμο της πίτας.

Μέρα χαράς, ευχών, ανταμωμάτων, ιδεών για την επόμενη ανάβαση στους Καλαρρύτες και για την επίλυση των προβλημάτων τους.

Είναι γιορτή για το Συνδέσμο μας που κυριολεκτικά η μεγάλη αίθουσα του Πνευματικού του Κέντρου γεμίζει ασφυκτικά.

Η φωτεινή εκδήλωση (19/1/92) είχε κάτι το οποίο

σχολιάστηκε ευμενέστατα. Ήταν η ελπιδοφόρα συμμετοχή και το πλήσιμα στο Συνέδριο πολλών Καλαρρυτιωτόπουλων και η επανεμφάνιση αρκετών παλαιών μελών.

Όμως αυτό που δεν θέλουν να χάσουν με τίποτα τα πιο φανατικά μέλη και φίλοι του Συνδέσμου μας είναι η αντίστοιχη γιορτή που γίνεται στην πλατεία των Καλαρρυτών και το γλέντι που την συνοδεύει. Έτσι και φέτος αρκετές δεκάδες τυχερών μπόρεσαν να χαρούν

τους Καλαρρύτες και γλεντήσουν με το κόψιμο της πίτας το Σάββατο το βράδυ 25-26/1/1992.

Τώρα πλέον ο δρόμος έχει ανοίξει γιατί άραγε μην δίνουμε και να παίρνουμε συχνότερα αυτή τη χαρά και την συγκίνηση ανταμώματος με τους αγαπούς ήρωες και στυλίες του χωριού μας; Η κοινότητα τόσο επαφή με την γενεά αναγεννά τη δύναμη το ραγίο την όρεξη για ζωή άλλο λοιπόν θέλουμε;

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Συνέχεια από τη 2η σελίδα

ρείται». Κ' ενώ οι αμαρτωλές ψυχές είναι βουτηγμένες στο αμαρτωλό σκοτάδι και σκορπίζουν γύρω τους πάλι αμαρτία και σκότος, «αι πνευματοφόροι ψυχαι, ελλαμφθείσαι παρά του Πνεύματος, αυτά τε αποτελούνται πνευματικά και εις ετέρους την χάριν εξαποστέλλουσιν». Πρέπει εδώ να σημειώσουμε, πως η έννοια της θεώσεως ορίζεται αριστοτελεσματικά από τον Μ. Βασίλειο: ο άνθρωπος γίνεται θεός κατά την ομοιότητα του ιδιώματος (της αρετής), όχι κατά την ομοιότητα ή ταυτότητα της ουσίας. (Βλ. Β. Τατάκη, Η συμβολή της Καππαδοκίας στη χριστιανική σκέψη, σελ. 87, σημ. 5). Η πορεία του νου του μυστικού προς τη θέωση, διαγράφεται με το γνωστό ρητό του Μ. Βασιλείου,

που χρησιμοποιούν συχνά οι μυστικοί Πατέρες της «Φιλοκαλίας»: «νοῦς μη σκεδανόμενος ἐπὶ τὰ ἔξω, μηδὲ ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὸν κόσμον διαχεόμενος, ἐπ' αὐτὸν δεῖ προσεῖν, δι' αὐτοῦ δὲ πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ ἐννοίαν ἀναβαίνει· κακεῖνα τὸ κάλλει περιλαμπόμενος, καὶ αὐτῆς τῆς φύσεως λήθην λαμβάνει, μήτε πρὸς τῆς φροντίδας, μήτε πρὸς περιβολαίων μέριμναν τὴν ψυχὴν καθελκόμενος, ἀλλὰ σχολὴν ἀπὸ τῶν γήινων φροντίδων ἄγων, τὴν πάσαν αἰσθητὴν ἐπὶ τὴν κτήσιν τῶν αἰσθητῶν ἀγαθῶν μετατίθῃσιν». Ἐτσι ξεπερνά ο μυστικός το κάλλος των φαινομένων και φθάσει στην ανώτερη, την εσποτική θεολογία, όπως λέγει σε άλλο σημείο ο Μ. Βασίλειος: «Ἐπειδὴ τὴν θεωρητικὴν ἐν τοῖς φαινομένοις κάλλος υπερβάς, αὐτὸ παραστή τῷ Θεῷ, οὐ τὴν θέαν μόναις ταῖς καθααῖς καρδίαις ἐμφαίνεσθαι πέφυκεν, τότε ἐπὶ τὰς θεολογίας ἀνώτερας προκόψας καὶ εσποτικὸς γενέσθαι δύναται». Ἀλλὰ θα χρειαζότανε πολλὸς χρόνος καὶ τόπος ἀρμόδιότερος, γὰρ νὰ ἀναπτύξουμε αὐτὲς τὶς θέσεις τοῦ Μ. Βασιλείου περὶ πλάτος καὶ σε βάθος.

Ἀσφαλὲς πολλοὶ θα περιμένουν νὰ μιλήσουμε καὶ γὰρ τὸ θέμα τῶν σχέσεων τῆς χριστιανικῆς με τὴν ἐλληνικὴ παιδεία, ὅπως φαίνεται στὸ ἔργο τοῦ Μ. Βασιλείου, καὶ εἰδικότερα στὸ δοκίμιο τοῦ «πρὸς τοὺς νέους, ὅπως ἀν' ἐξ ἐλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων».

Επιτρέπει —με δύο λόγια— νὰ χρησιμοποιούμε τοὺς θεῶν ἀλλὰ νὰ παίρνουμε ἀπ' αὐτοὺς ὅπως οἱ μέλισσες, μονὰχὰ εἶναι ὁ χρῆσμός, ἔδω εἶναι ὁ πῶς ἐπεικὴς, γὰρ εἶναι ὁ παιδαγωγὸς ποὺ ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς νέους καὶ πρὸς τὸν τρόπο τοῦ νὰ τοὺς καθεύσει. Σε ἄλλο σημείο ὁμοίως, θὰ διαστάσει νὰ πει γὰρ τὸ θεῶν τῆς θύραθεν παιδείας: «ἐδὲ νῆσα πολὺ χρόνον τῆς ζωῆς μετὰ τὴν ματαιότητά· ἐδόξατο ὁμοίως σχεδὸν τὴ νεότητά μου σὲ μετὰ τὴν ἐργασίαν, προσπαθόντων ν' ἀφομοιώσω διδασκαλίας τῆς φίας, ποὺ ὁ Θεὸς τὴν ἐμὴν Μία μέρα, ὁμοίως, ξεπέρασα ἀπὸ ὑπὸ βαθύ καὶ ἐστέρησα μάτια πρὸς τὸ θαυμαστὸ φῶς τῆς ἀλήθειας τοῦ Εὐαγγελίου. Τότε εἶδα πόσο ἀνώφελη ἦσαν ἡ σοφία τῶν ἀρχόντων τοῦ κόσμου τοῦτου ποὺ τὸ βασίλειόν τοὺς παίρνει τέλος. Ἐξέλα πολύ γὰρ τὴν ἀθλία ζωὴ καὶ εὐχόμενοι νὰ μου δοθεῖ ἡ εὐλογία γὰρ τὴν εἰσαγωγὴν μου εἰς τὰ δόγματα τῆς εὐσεβείας (Β. Τατάκη, ὁπ. π., σελ. 91). Ἐτσι, τὸ θέμα τοῦ νὰ ἀρνηθῇ ἢ νὰ καταφάσκει τὴν θύραθεν παιδείαν, το συσχετίζει με τὴ δημιουργία οὐρανοῦ καὶ γῆς τῆς τελειώσεως, τῆς θεώσεως πράγμα ποὺ ἀδυνατεῖ νὰ τορῶσει ἡ θύραθεν παιδεία. Ἐγὼ ἡ σοφία τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι μὴ συνεχὲς προσηγορία τοῦ μέλλοντος αἰῶνος τῆς οὐρανῶ καὶ ἐν παραδείσῳ ἐπὶ μακρότερον πρότερον ἐλπίσι, καὶ πρὸς εἰς παρασκευὴν ἀπαντα πράττει μεν».

Π. Β. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
«Ἐρως Ὁρθόδοξος»

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΧΟΡΟΥ

Ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» προσκαλεί όλους τους συγχωριανούς μας, και τους φίλους των Καλαρρυτών στον μεγάλο Αποκριάτικο Χορό του στα «ΛΙΘΑΡΙΤΣΙΑ» το βράδυ του Σαββάτου των Αποκριών 29 Φεβρουαρίου 1992.

Δύο ορχήστρες (Δημοτικά-Λαϊκά-Ευρωπαϊκά) θα σας γλεντήσουν μέχρι πρωί.

Για την έγκαιρη δήλωση του τραπέζιού σας, με τη βάση σχεδιάγραμμα της αίθουσας, τηλεφωνείστε στα τηλ. 37440 και 37814 ώρες καταστημάτων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο